

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012.1.27
KOM(2012) 19 galutinis

2012/0004 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Moldovos Respublikos bendrosios
aviacijos erdvės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Pasiūlymo aplinkybės

- Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Moldovos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo Komisija derėjosi pagal 2011 m. birželio mėn. Tarybos suteiktą įgaliojimą. Šiuo metu oro susisiekimo tarp ES ir Moldovos Respublikos paslaugos yra teikiamos remiantis dvišaliais atskirų valstybių narių ir Moldovos Respublikos susitarimais. Pagal ES išorės politiką aviacijos srityje su kaimyninėmis šalimis deramasi dėl išsamių oro susisiekimo paslaugų susitarimų, nes tokiais susitarimais užtikrinama akivaizdi pridėtinė vertė ir ekonominė nauda. Susitarimu siekiama:

- palaipsniui abipusiškai atverti rinkas, t.y. suteikti galimybę vykdyti skrydžius atitinkamais maršrutais ir naudotis pajėgumais,
- skatinti bendradarbiavimą reguliavimo srityje ir suderinti ES teisės aktais aviacijos srityje grindžiamas taisykles ir metodus,
- tobulinti oro susisiekimo paslaugas, grindžiamas oro vežėjų konkurencija ir kuo mažesniu valdžios institucijų kišimusi ir reguliavimu,
- nediskriminuoti ūkinės veiklos vykdytojų ir jiems sudaryti vienodas veiklos sąlygas.

- Bendrosios aplinkybės

Derybiniu nurodymu nustatomas pagrindinis tikslas – derėtis dėl išsamaus oro susisiekimo susitarimo siekiant palaipsniui abipusiškai atverti rinkas ir užtikrinti vienodas reguliavimo priemones ir veiksmingą ES standartų įgyvendinimą.

Pagal derybinį nurodymą 2011 m. spalio 26 d. abi šalys parafavo susitarimo su Moldovos Respublika projektą.

- Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

Susitarimo nuostatos yra viršesnės už atitinkamas galiojančių valstybių narių ir Moldovos Respublikos dvišalių oro susisiekimo paslaugų susitarimų nuostatas. Tačiau pagal šiuos dvišalius susitarimus suteiktomis galiojančiomis skrydžių teisėmis, kurioms šis susitarimas netaikomas, galima ir toliau naudotis su sąlyga, kad tam tikros valstybės narės ir jų piliečiai nėra diskriminuojami.

- Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Kaip nurodyta Komisijos komunikate COM(2005) 79 galutinis „Bendrijos išorės politikos aviacijos srityje darbotvarkės rengimas“, išsamaus oro susisiekimo susitarimo su Moldovos Respublika sudarymas – svarbus žingsnis vystant ES išorės politiką aviacijos srityje ir, visų pirma, plečiant Europos bendrąją aviacijos erdvę.

2. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis ir poveikio vertinimas

Vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 4 dalimi, Komisija derybas vedė konsultuodamasi su specialiu komitetu.

Derybų metu ji taip pat konsultavosi su suinteresuotosiomis šalimis.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiksliniai sektoriai ir bendras respondentų apibūdinimas

Komisija konsultavosi su suinteresuotosiomis šalimis, visų pirma oro vežėjų, oro uostų ir profesinių organizacijų atstovų konsultacinio forumo posėdžiuose.

Atsakymų santrauka ir kaip į juos atsižvelgta

Rengiant Sąjungos derybų poziciją deramai atsižvelgta į visas suinteresuotųjų šalių pastabas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Susitarimu užtikrinamas laipsniškas ES ir Moldovos Respublikos oro susisiekimo rinkų atvėrimas. 2011 m. Komisijos užsakymu konsultantų parengtoje ataskaitoje apskaičiuota, kad toks susitarimas teiktų apie 17 mln. EUR per metus ekonominę naudą (daugiausia dėl mažesnių oro susisiekimo paslaugų kainų, dažnesnio keliavimo oro transportu ir su tuo susijusios ekonominės veiklos). Be to, analizė parodė, kad dėl padidėjusios konkurencijos gali gerokai sumažėti oro susisiekimo populiariais maršrutais paslaugų kainos. Susitarimas taip pat padėtų ES vežėjams geriau spręsti su veiklos vykdymu susijusius klausimus.

Valstybės narės ir suinteresuotosios šalys šią ataskaitą gali gauti iš CIRCA duomenų bazės.

Susitarimu įsteigiamas jungtinis komitetas, kuris bus atsakingas už šio susitarimo įgyvendinimo ir poveikio peržiūrą.

3. **Teisiniai pasiūlymo aspektai**

- **Siūlomų veiksmų santrauka**

Susitarimą sudaro pagrindinė dalis, kurioje nustatyti svarbiausi principai, ir du priedai: I priede nurodytas maršrutų planas, skrydžių teisės ir veiklos sąlygų lankstumas, o II priede išvardyti dvišaliai oro susisiekimo paslaugų susitarimai.

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalis kartu su 218 straipsnio 5 dalimi ir 8 dalies pirma pastraipa.

- **Subsidiarumo principas**

Subsidiarumo principas taikomas tuomet, kai pasiūlymas nepriklauso išimtinai

Sąjungos kompetencijai.

Valstybės narės pasiūlyme išskeltų tikslų negali tinkamai pasiekti dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Susitarimo nuostatos bus viršesnės už atitinkamas atskirų valstybių narių sudarytų galiojančių susitarimų nuostatas. Susitarimu visiems Sąjungos oro vežėjams vienu metu sudaromos lygios ir vienodos patekimo į rinką sąlygos ir nustatoma nauja Europos Sąjungos ir Moldovos Respublikos bendradarbiavimo reguliavimo klausimais ir reguliavimo priemonių suvienodinimo tvarka tose srityse, kurios būtinos siekiant užtikrinti saugą, patikimą ir veiksmingą oro susisiekimo paslaugų teikimą. Tokia tvarka gali būti nustatyta tik Sąjungos lygmeniu, nes yra susijusi su tam tikromis sritimis, kurios priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai.

Pasiūlymo tikslus bus galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių):

Susitarime nustatyta, kad jo nuostatos vienu metu gali būti pradėtos taikyti 27 valstybėse narėse, be diskriminavimo taikant vienodas taisykles, kurios būtų naudingos visiems Sąjungos oro vežėjams, nepriklausomai nuo jų nacionalinės priklausomybės. Kitaip nei dabar, šie oro vežėjai galės nevaržomi vykdyti skrydžius iš bet kurio Europos Sąjungos teritorijoje esančio punkto į bet kurį Moldovos Respublikos teritorijoje esantį punktą.

Pašalinus visus ES ir Moldovos Respublikos taikomus patekimo į rinką apribojimus, bus ne tik pritraukta naujų rinkos dalyvių ir sudarytos sąlygos vykdyti skrydžius į nepakankamai naudojamus oro uostus, bet ir palengvės ES oro vežėjų jungimasis.

Susitarimu užtikrinama, kad visi ES oro vežėjai galėtų naudotis komercinėmis galimybėmis, pvz., savo nuožiūra nustatyti kainas. Kitas įgaliojimo tikslas – visiems ES ir Moldovos oro vežėjams sudaryti vienodas veiklos sąlygas, o tam būtinas glaudus bendradarbiavimas reguliavimo srityje, kuris įmanomas tik Sąjungos lygmeniu. Be to, vienas iš svarbiausių įgaliojimo tikslų buvo sukurti sistemą, pagal kurią būtų mažinamos ir šalinamos kliūtys, su kuriomis susiduria veiklą Moldovos Respublikoje vykdančios ES oro vežėjai. Sąjunga turės daugiau galimybių spręsti šias problemas, nei tai būtų galima padaryti nacionaliniu lygmeniu.

Todėl pasiūlymas atitinka subsidarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl šios (-ių) priežasties (-čių).

Su šio susitarimo įgyvendinimu susijusiems klausimams svarstyti bus įsteigtas jungtinis komitetas. Jungtinis komitetas stebės su susitarimu susijusius saugos aspektus, skatins ekspertus keistis informacija apie naujas teises ar reguliavimo iniciatyvas arba pokyčius, taip pat spręs, kuriose kitose srityse šį susitarimą būtų galima taikyti. Jungtinį komitetą sudarys Komisijos ir valstybių narių atstovai.

Be to, valstybės narės ir toliau vykdys įprastas administracines užduotis tarptautinio oro susisiekimo srityje, tačiau laikysis vienodai taikomų bendrų taisyklių.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūloma priemonė – tarptautinis susitarimas.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-čių).

Išorės santykius aviacijos srityje galima reguliuoti tik tarptautiniais susitarimais.

4. Poveikis biudžetui

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Moldovos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi ir 8 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) pagal 2011 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimą, kuriuo Komisija įgaliojama pradėti derybas, Komisija Sąjungos ir valstybių narių vardu derėjosi dėl Moldovos Respublikos ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių bendrosios aviacijos erdvės susitarimo (toliau – susitarimas). Derybos buvo sėkmingai užbaigtos ir susitarimas parafuotas 2011 m. spalio 26 d.;
- (2) Sąjunga ir valstybės narės susitarimą turėtų pasirašyti ir laikinai taikyti, atsižvelgdamos į tai, kad jis bus sudarytas vėliau,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis Pasirašymas

1. Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Moldovos Respublikos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo pasirašymas, atsižvelgiant į tai, kad pats susitarimas bus vėliau sudarytas.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2. Tarybos generalinis sekretoriatas parengia įgaliojamąjį raštą, kuriuo susitarimo derybininko nurodytam (-iems) asmeniui (-ims) suteikiami įgaliojimai pasirašyti susitarimą atsižvelgiant į tai, kad jis bus sudarytas.

2 straipsnis Laikinas taikymas

Iki susitarimo įsigaliojimo Sąjunga ir valstybės narės, vadovaudamosi galiojančiomis vidaus procedūromis ir (arba) teisės aktais, susitarimą laikinai taiko nuo jo pasirašymo dienos.

3 straipsnis
Jungtinis komitetas

1. Europos Sąjungos ir valstybių narių atstovams atstovaujama susitarimo 22 straipsniu įsteigame jungtiniame komitete.
2. Europos Sąjungai jungtiniame komitete atstovauja Komisija.
3. Europos Sąjungos poziciją jungtiniame komitete ES kompetencijos klausimais, dėl kurių nereikia priimti teisinį poveikį turinčių sprendimų, nustato Komisija ir iš anksto praneša Tarybai.
4. Europos Sąjungos poziciją dėl jungtinio komiteto sprendimų ES kompetencijos klausimais tvirtina Taryba; ji kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimą dėl Komisijos pasiūlymo, nebent pagal ES Sutartyse nustatytas taikomas balsavimo procedūras būtų numatyta kitaip.
5. Europos Sąjungos ir jos valstybių narių poziciją dėl jungtinio komiteto sprendimų valstybių narių kompetencijos klausimais patvirtins Taryba, visais balsais priimdama sprendimą dėl Komisijos arba valstybių narių pasiūlymo, nebent viena iš valstybių narių per mėnesį nuo tos pozicijos patvirtinimo praneštų Tarybos generaliniam sekretoriatui, kad to sprendimo priėmimui jungtiniame komitete ji gali pritarti tik gavusi savo teisėkūros institucijų sutikimą.

4 straipsnis
Ginčų sprendimas

1. Susitarimo 23 straipsnyje nustatytose ginčų sprendimo procedūrose Sąjungai atstovauja Komisija.
2. Sprendimus dėl visų tinkamų veiksmų, kurių turėtų būti imtasi pagal susitarimo 23 straipsnį Sąjungos kompetencijos klausimais, priima Komisija, pasikonsultavusi su Tarybos paskirtu specialiu valstybių narių atstovų komitetu.

5 straipsnis
Informacijos Komisijai teikimas

1. Valstybės narės iš anksto praneša Komisijai, jei jos pagal susitarimo 5 straipsnį ketina priimti sprendimą atsisakyti Moldovos Respublikos oro susisiekimo bendrovei išduoti leidimą, jį atšaukti, sustabdyti jo galiojimą ar jį apriboti.
2. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie visus pagal šio susitarimo 14 straipsnį (Sauga) pateiktus ar gautus prašymus arba pranešimus.
3. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie visus pagal susitarimo 15 straipsnį (Aviacijos saugumas) jų pateiktus ar gautus prašymus arba pranešimus.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas
[...]

PRIEDAS

EUROPOS SĄJUNGOS BEI JOS VALSTYBIŲ NARIŲ
IR MOLDOVOS RESPUBLIKOS
BENDROSIOS AVIACIJOS ERDVĖS SUSITARIMAS

BELGIJOS KARALYSTĖ,
BULGARIJOS RESPUBLIKA,
ČEKIJOS RESPUBLIKA,
DANIJOS KARALYSTĖ,
VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA,
ESTIJOS RESPUBLIKA,
AIRIJA,
GRAIKIJOS RESPUBLIKA,
ISPANIJOS KARALYSTĖ,
PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA,
ITALIJOS RESPUBLIKA,
KIPRO RESPUBLIKA,
LATVIJOS RESPUBLIKA,
LIETUVOS RESPUBLIKA,
LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ,
VENGRIJOS RESPUBLIKA,
MALTA,
NYDERLANDŲ KARALYSTĖ,
AUSTRIJOS RESPUBLIKA,
LENKIJOS RESPUBLIKA,
PORTUGALIJOS RESPUBLIKA,
RUMUNIJA,
SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA,
SLOVAKIJOS RESPUBLIKA,
SUOMIJOS RESPUBLIKA,

ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

JUNGTINĖ DIDŽIOSIOS BRITANIJOS IR ŠIAURĖS AIRIJOS KARALYSTĖ,

Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau kartu – ES Sutartys) susitariančiosios šalys ir Europos Sąjungos valstybės narės (toliau – valstybės narės), ir

EUROPOS SĄJUNGA,

viena susitariančioji šalis, ir

MOLDOVOS RESPUBLIKA,

kita susitariančioji šalis,

ATSIŽVELGDAMOS į 1994 m. lapkričio 28 d. Briuselyje pasirašytą Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą;

NORĖDAMOS sukurti bendrą aviacijos erdvę, kurioje susitariančiosioms šalims būtų suteiktos galimybės patekti į rinkas, sudarytos vienodos konkurencijos sąlygos ir laikomasi tų pačių taisyklių, įskaitant tokiose srityse kaip saugos, saugumo, oro eismo valdymo, socialinių aspektų ir aplinkos;

NORĖDAMOS sudaryti palankesnes sąlygas plėtoti oro susisiekimo galimybes, be kita ko, kuriant oro susisiekimo tinklus, kad keleiviai ir krovinių siuntėjai galėtų naudotis patogiomis oro susisiekimo paslaugomis;

PRIPAŽINDAMOS, kad oro susisiekimas svarbus skatinant prekybą, turizmą ir investicijas;

ATSIŽVELGDAMOS į 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pateiktą pasirašyti Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją;

SUTIKDAMOS, kad bendrosios aviacijos erdvės taisyklės tikslinga grįsti Europos Sąjungoje galiojančiais atitinkamais teisės aktais, nurodytais šio susitarimo III priede;

PRIPAŽINDAMOS, kad, laikydamosi visų bendrosios aviacijos erdvės taisyklių, susitariančiosios šalys gali naudotis visais jos teikiamais privalumais, įskaitant galimybę patekti į rinkas ir pasiekti, kad abiejų susitariančiųjų šalių vartotojai, įmonės ir darbuotojai gautų kuo daugiau naudos;

PRIPAŽINDAMOS, kad neįmanoma sukurti bendrosios aviacijos erdvės ir taikyti jos taisyklių, jei prireikus nenustatoma pereinamojo laikotarpio tvarka;

PRIPAŽINDAMOS, kad šioje srityje svarbu teikti tinkamą pagalbą;

NORĖDAMOS, kad oro vežėjai keleiviams ir krovinių siuntėjams galėtų konkurencingomis kainomis teikti konkurencingas paslaugas atvirose rinkose;

NORĖDAMOS, kad liberalizuotas susitarimas būtų naudingas visiems oro susisiekimo sektoriams, įskaitant oro vežėjų darbuotojus;

NORĖDAMOS užtikrinti didžiausią tarptautinio oro susisiekimo saugą ir saugumą ir dar kartą patvirtindamos, kad yra labai susirūpinusios dėl orlaivių saugumo pažeidimo ar grasinimų jį pažeisti, dėl kurių kyla pavojus asmenų ar turto saugai, pakenkiama orlaivio eksploatavimo veiklai ir pakertamas keliautojų pasitikėjimas civilinės aviacijos sauga;

NORĖDAMOS sudaryti oro vežėjams sąžiningas ir lygias galimybes teikti reguliariojo oro susisiekimo paslaugas ir taip jiems užtikrinti vienodas veiklos sąlygas;

PRIPAŽINDAMOS, kad subsidijos gali daryti neigiamą poveikį oro vežėjų konkurencijai ir kelti pavojų esminiams šio susitarimo tikslams;

PATVIRTINDAMOS aplinkos apsaugos svarbą vystant ir įgyvendinant tarptautinę aviacijos politiką ir pripažindamos suverenių valstybių teises šioje srityje imtis tinkamų veiksmų;

ATSIŽVELGDAMOS į vartotojų apsaugos, įskaitant apsaugą pagal 1999 m. gegužės 28 d. Monrealyje pasirašytą Konvenciją dėl tam tikrų tarptautinio vežimo oru taisyklių suvienodinimo, svarbą;

KETINDAMOS remtis galiojančiais oro susisiekimo susitarimais, kad būtų atvertos rinkos ir užtikrinta, kad abiejų susitariančiųjų šalių vartotojai, oro vežėjai, darbuotojai ir bendruomenės gautų kuo daugiau naudos,

SUSITARĖ:

1 STRAIPSNIS

Apibrėžtys

Jei nenustatyta kitaip, šiame susitarime:

- (1) reguliariojo oro susisiekimo paslaugos ir nustatyti maršrutai – tarptautinis oro susisiekimas pagal šio susitarimo 2 straipsnį (Teisių suteikimas) ir I priedą;
- (2) susitarimas – šis susitarimas, jo priedai ir visi pakeitimai;
- (3) oro susisiekimas – už atlygį ar nuomos pagrindu visuomenei atskirai arba kartu teikiamos keleivių, bagažo, krovinių ir pašto siuntų gabenimo orlaiviu paslaugos, kurios apima, kad būtų išvengta abejonių, reguliariąsias ir nereguliariąsias (užsakomąsias) paslaugas ir visas krovinių vežimo paslaugas;
- (4) kompetentingos institucijos – vyriausybių agentūros arba subjektai, atsakingi už administracinių funkcijų, nustatytų pagal šį susitarimą, vykdymą;
- (5) tinkamumas – tai oro vežėjas tinkamumas teikti tarptautinio oro susisiekimo paslaugas, kuris nustatomas atsižvelgiant į tai, ar oro vežėjas yra pakankamai finansiškai pajėgus, turi tinkamą valdymo kompetenciją ir ketina laikytis tokių paslaugų teikimą reglamentuojančių įstatymų, kitų teisės aktų ir reikalavimų;
- (6) nacionalinė priklausomybė – priklausomybė, nustatoma įvertinus, ar oro vežėjas atitinka reikalavimus, susijusius su tokiais dalykais kaip jo nuosavybės teisė, faktinė kontrolė ir pagrindinė verslo vykdymo vieta;
- (7) Konvencija – Tarptautinės civilinės aviacijos konvencija, pateikta pasirašyti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje, taip pat
 - (a) visi pagal Konvencijos 94 straipsnio a dalį įsigalioję pakeitimai, kuriuos ratifikavo Moldovos Respublika ir Europos Sąjungos valstybė narė ar valstybės narės, ir
 - (b) visi pagal Konvencijos 90 straipsnį priimti jos priedai ar pakeitimai, jei tokie priedai ar pakeitimai bet kuriuo konkrečiu metu taikomi Moldovos Respublikai ir Europos Sąjungos valstybei narei ar valstybėms narėms ir jei jie susiję su svarstomu klausimu;
- (8) teisė naudotis penktąja laisve – vienos valstybės (valstybės teisės gavėjos) oro vežėjams kitos valstybės (valstybės teisės teikėjos) suteikta teisė arba privilegija teikti tarptautinio oro susisiekimo paslaugas tarp valstybės teisės teikėjos teritorijos ir trečiosios valstybės teritorijos su sąlyga, kad tokios paslaugos būtų pradėdamos arba baigiamos teikti valstybės teisės gavėjos teritorijoje;
- (9) visa savikaina – teikiamų paslaugų savikaina kartu su pagrįstu administracinių išlaidų mokesčiu ir, jei nustatyta, visais taikomais mokesčiais, kuriais siekiama padengti su aplinka susijusias išlaidas ir kurie taikomi nepaisant nacionalinės priklausomybės;

- (10) tarptautinis oro susisiekimasis – daugiau nei vienos valstybės oro erdvėje vykdomas oro susisiekimasis;
- (11) Susitarimas dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės – Europos bendrijos bei jos valstybių narių, Albanijos Respublikos, Bosnijos ir Hercegovinos, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos Respublikos, Juodkalnijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Serbijos Respublikos ir Jungtinių Tautų laikinosios administracijos misijos Kosove¹ daugiašalis susitarimas dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės sukūrimo;
- (12) Europos kaimynystės politikos partneriai – Alžyras, Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Egiptas, Gruzija, Izraelis, Jordanija, Libanas, Libija, Moldovos Respublika, Marokas, Okupuotoji Palestinos Teritorija, Sirija, Tunisas ir Ukraina;
- (13) pilietis – asmuo, turintis Moldovos pilietybę (kai susitariančioji šalis Moldova) arba asmuo, turintis vienos iš valstybių narių pilietybę (kai susitariančioji šalis Europa), arba subjektas, jei tai juridinis asmuo, kurį visada tiesiogiai arba turėdami kontrolinę akcijų paketą faktiškai kontroliuoja Moldovos pilietybę turintys asmenys (kai susitariančioji šalis Moldova) arba vienos iš valstybių narių ar IV priede nurodytų trečiųjų valstybių pilietybę turintys asmenys, arba vienai iš valstybių narių ar IV priede nurodytų trečiųjų valstybių priklausantys subjektai (kai susitariančioji šalis Europa);
- (14) licencijos vykdyti oro susisiekimą – i) Europos Sąjungos ir jos valstybių narių licencijos vykdyti oro susisiekimą ir bet kurie kiti su tuo susiję dokumentai arba sertifikatai, išduoti pagal galiojančius atitinkamus ES teisės aktus, ir ii) Moldovos Respublikos licencijos, sertifikatai arba leidimai, išduoti pagal galiojančius atitinkamus Moldovos Respublikos teisės aktus;
- (15) susitariančiosios šalys – Europos Sąjunga ar jos valstybės narės, arba Europos Sąjunga ir jos valstybės narės pagal atitinkamus jų įgaliojimus (Europos susitariančioji šalis) ir Moldovos Respublika (Moldovos susitariančioji šalis);
- (16) kaina:
- i) oro susisiekimą paslaugų kainos – kainos, mokėtinos oro vežėjams, jų atstovams ar kitiems bilietų pardavėjams už keleivių ir bagažo vežimą oro transportu, ir šių kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūrai pasiūlytą atlygį ir sąlygas, taip pat kitas papildomas paslaugas, ir
- ii) oro susisiekimą tarifai – už pašto siuntų ir krovinių vežimą mokėtini tarifai ir tų kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūrai pasiūlytą atlygį ir sąlygas, taip pat kitas papildomas paslaugas.
- Jei tinka, ši sąvoka taikoma ir su tarptautiniu oro susisiekimu susijusiam vežimui žeme ir tų kainų taikymo sąlygoms;
- (17) pagrindinė verslo vykdymo vieta – oro vežėjo pagrindinė buveinė arba registruotoji buveinė susitariančiosios šalies teritorijoje, kurioje atliekamos pagrindinės oro vežėjo

¹ Pagal 1999 m. birželio 10 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244.

finansinės funkcijos ir veiklos kontrolė, įskaitant nuolatinio tinkamumo skraidyti užtikrinimą;

- (18) su viešąja paslauga susijęs įsipareigojimas – oro vežėjams nustatomas įpareigojimas užtikrinti, kad nustatytu maršrutu būtų teikiamos būtinosios reguliariojo oro susisiekimo paslaugos, atitinkančios nustatytus tęstinumo, reguliarumo, kainodaros ir minimalaus pajėgumo standartus, kurių oro vežėjai nesilaikytų, jei paisytų vien savo komercinių interesų. Su viešosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus vykdančioms oro vežėjams už tokių įsipareigojimų vykdymą suinteresuota susitariančioji šalis gali skirti atlygį;
- (19) subsidija – valdžios institucijų, regioninių organizacijų ar kitų viešųjų organizacijų teikiama finansinė parama, kai:
- (a) valdžios institucija, regioninė įstaiga ar kita viešoji organizacija bendrovei tiesiogiai skiria lėšų, pavyzdžiui, dotacijų, paskolų ar lėšų akciniam kapitalui padidinti, gali tiesiogiai skirti lėšų arba priima bendrovės prievoles suteikdama paskolų garantijų, kapitalo injekcijų, nuosavybės teisių, apsaugą nuo bankroto arba draudimą;
 - (b) valdžios institucijai, regioninei įstaigai ar kitai viešajai organizacijai mokėtini mokesčiai nurašomi, nesurenkami arba nepagrįstai sumažinami;
 - (c) valdžios institucija, regioninė įstaiga ar kita viešoji organizacija tiekia ne bendrosios infrastruktūros prekes ar teikia ne bendrosios infrastruktūros paslaugas arba perka tokias prekes ar paslaugas arba
 - (d) valdžios institucija, regioninė įstaiga ar kita viešoji organizacija skiria lėšų taikomam finansavimo mechanizmui arba patiki ar nurodo privačiai įstaigai vykdyti vieną ar kelias a, b ir c punktuose nurodytas funkcijas, kurias paprastai atlieka valdžios institucija ir kurių vykdymas iš esmės nesiskiria nuo valdžios institucijų įprastos praktikos,

ir kai taip suteikiama privilegijų;

- (20) SESAR – Bendro Europos dangaus iniciatyvos technologijų programa, kurios tikslas iki 2020 m. ES sukurti itin efektyvią oro eismo kontrolės infrastruktūrą, kuri padėtų užtikrinti saugią ir aplinką tausojančią oro susisiekimo plėtrą;
- (21) teritorija – Moldovos Respublikoje tai sausumos plotai ir gretimi teritoriniai vandenys, kuriems galioja jos suverenitetas, siuzerenitetas, protektoratas arba mandatas; Europos Sąjungoje tai sausumos plotai (žemyninė teritorija ir salos), vidaus vandenys ir teritorinė jūra, kuriuose taikoma Europos Sąjungos sutartis ir Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo tose Sutartyse ir jas galimai pakeisiančiuose dokumentuose nustatytais sąlygomis. Laikoma, kad šį susitarimą taikant Gibraltaro oro uostui nepažeidžiamos tam tikros Ispanijos Karalystės ir Jungtinės Karalystės teisinės pozicijos, susijusios su ginču dėl teritorijos, kurioje yra tas oro uostas, suverenumo, ir nepažeidžiamas 2006 m. rugsėjo 18 d. Kordoboje priimtu Ministrų pareiškimu dėl Gibraltaro oro uosto grindžiamas sprendimas Gibraltaro oro uostui netaikyti 2006 m. rugsėjo 18 d. valstybėms narėms galiojusią ES aviacijos priemonių;

- (22) naudotojo rinkliava – mokestis, nustatomas oro vežėjams už naudojimąsi oro uostu, oro uosto aplinkos apsaugos, oro navigacijos arba aviacijos saugumo įrenginiais arba paslaugomis, įskaitant kitas susijusias paslaugas ir įrenginius.

I ANTRAŠTINĖ DALIS
EKONOMINĖS NUOSTATOS

2 STRAIPSNIS

Teisių suteikimas

1. Susitariančioji šalis pagal I ir II priedus kitos susitariančiosios šalies oro vežėjams suteikia tokias teises teikti tarptautinio oro susisiekimo paslaugas:
 - (a) teisę skristi per jos teritoriją nenusileidžiant,
 - (b) teisę nusileisti jos teritorijoje ne tam, kad įlaipintų ar išlaipintų keleivius, pakrautų į orlaivį ar iš jo iškrautų bagažą, krovinius ir (arba) pašto siuntas (ne susisiekimo tikslais),
 - (c) teikiant reguliariojo oro susisiekimo paslaugą nustatytu maršrutu teisę nusileisti jos teritorijoje, siekiant atskirai arba kartu į tarptautiniu reisui skrendantį orlaivį įlaipinti ir iš jo išlaipinti keleivius, pakrauti ir iškrauti krovinius ir (arba) pašto siuntas, ir
 - (d) kitas šiame susitarime nustatytas teises.
2. Nei viena šio susitarimo nuostata:
 - (a) Moldovos Respublikos oro vežėjams nesuteikiama teisė nė vienos valstybės narės teritorijoje į orlaivį įlaipinti keleivius ar pakrauti bagažą, krovinius ir (arba) pašto siuntas, kurie vežami už atlygį į kitą punktą tos valstybės narės teritorijoje,
 - (b) Europos Sąjungos oro vežėjams nesuteikiama teisė Moldovos Respublikos teritorijoje į orlaivį įlaipinti keleivius ar pakrauti bagažą, krovinius ir (arba) pašto siuntas, kurie vežami už atlygį į kitą punktą Moldovos Respublikos teritorijoje.

3 STRAIPSNIS

Leidimas

1. Gavusios susitariančiosios šalies oro vežėjo prašymą leisti vykdyti veiklą, kitos susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos kuo greičiau suteikia reikiamus leidimus su sąlyga, kad:
 - (a) kai tai Moldovos Respublikos oro vežėjas –
 - pagrindinė oro vežėjo verslo vykdymo vieta yra Moldovos Respublikoje ir šis oro vežėjas turi pagal taikomus Moldovos Respublikos teisės aktus galiojančią licenciją vykdyti oro susisiekimą ir
 - teisės aktais nustatytą oro vežėjo kontrolę vykdo ir užtikrina Moldovos Respublika, ir,

- jeigu šio susitarimo 6 straipsnyje (Investicijos) nenustatyta kitaip, oro vežėjas tiesiogiai arba per kontrolinį akcijų paketą nuosavybės teise priklauso Moldovos Respublikai ir (arba) jos piliečiams ir yra jų faktiškai kontroliuojamas;
- (b) jei tai Europos Sąjungos oro vežėjas –
- pagrindinė oro vežėjo verslo vykdymo vieta yra valstybės narės teritorijoje pagal ES Sutartis ir šis oro vežėjas turi galiojančią licenciją vykdyti oro susisiekimą, ir
 - teisės aktais nustatytą faktinę oro vežėjo kontrolę vykdo ir užtikrina už oro vežėjo pažymėjimo išdavimą atsakinga valstybės narė ir yra aiškiai nurodyta atsakinga kompetentinga institucija, ir,
 - jeigu šio susitarimo 6 straipsnyje (Investicijos) nenustatyta kitaip, oro vežėjas tiesiogiai arba per kontrolinį akcijų paketą nuosavybės teise priklauso valstybėms narėms ir (arba) jų piliečiams arba IV priede išvardytoms kitoms valstybėms ir (arba) jų piliečiams;
- (c) oro vežėjas laikosi reikalavimų, nustatytų įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kuriuos paprastai taiko kompetentinga institucija; ir
- (d) galioja ir taikomos šio susitarimo 14 straipsnio (Aviacijos sauga) ir 15 straipsnio (Aviacijos saugumas) nuostatos.

4 STRAIPSNIS

Abipusis teisės aktais nustatyto
oro susisiekimo bendrovės tinkamumo, nuosavybės teisės ir kontrolės patvirtinimo pripažinimas

Vienos susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos, gavusios kitos susitariančiosios šalies oro vežėjo paraišką leisti vykdyti veiklą, pripažįsta pastarosios susitariančiosios šalies kompetentingų institucijų suteiktą to oro vežėjo tinkamumo ir (arba) nacionalinės priklausomybės patvirtinimą kaip savo pačios kompetentingų institucijų suteiktą patvirtinimą ir išsamiau šių klausimų nenagrinėja, išskyrus toliau pateiktose a ir b dalyse nurodytus atvejus.

- (a) Jeigu po to, kai buvo gautas oro vežėjo prašymas leisti vykdyti veiklą arba suteiktas toks leidimas, prašymą gavusios susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos turi konkrečią priežastį manyti, kad, nepaisant kitos susitariančiosios šalies kompetentingų institucijų suteikto patvirtinimo, įskaitant atvejus, kai buvo nagrinėtas dvigubos pilietybės klausimas, šio susitarimo 3 straipsnyje (Leidimas) nustatytų atitinkamų leidimų ar įgaliojimų suteikimo reikalavimų nesilaikoma, jos turi nedelsdamos kreiptis į tas institucijas ir nurodyti pagrįstas susirūpinimo priežastis. Tuo atveju bet kuri susitariančioji šalis gali prašyti surengti konsultacijas, kuriose gali dalyvauti susijusių kompetentingų institucijų atstovai, ir (arba) pateikti papildomos informacijos tuo klausimu; tokie prašymai turi būti patenkinami kuo skubiau. Jei klausimo išspręsti nepavyksta, bet kuri susitariančioji šalis gali šį klausimą perduoti nagrinėti pagal šio susitarimo 22 straipsnį (Jungtinis komitetas) įsteigtam jungtiniam komitetui.
- (b) Šis straipsnis netaikomas toliau nurodytų dalykų patvirtinimo pripažinimui:
- saugos sertifikatų ar licencijų,
 - saugumo priemonių arba
 - draudimo.

5 STRAIPSNIS

Atsisakymas išduoti leidimą, leidimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas arba apribojimas

1. Susitariančiųjų šalių kompetentingos institucijos gali atsisakyti išduoti leidimą vykdyti veiklą, tokį leidimą atšaukti, sustabdyti jo galiojimą ar jį apriboti arba kitaip sustabdyti ar apriboti kitos susitariančiosios šalies oro vežėjo vykdomus skrydžius, jeigu:
 - (a) kai tai Moldovos Respublikos oro vežėjas –
 - pagrindinė oro vežėjo verslo vykdymo vieta nėra Moldovos Respublikoje arba šis oro vežėjas neturi pagal taikomus Moldovos Respublikos teisės aktus galiojančios licencijos vykdyti oro susisiekimą, arba
 - Moldovos Respublika nevykdo arba neužtikrina teisės aktais nustatytos faktiškos oro vežėjo kontrolės, arba
 - jeigu šio susitarimo 6 straipsnyje (Investicijos) nenustatyta kitaip, oro vežėjas tiesiogiai arba per kontrolinį akcijų paketą nuosavybės teise nepriklauso Moldovos Respublikai ir (arba) jos piliečiams arba faktiškai nėra jų kontroliuojamas;
 - (b) jei tai Europos Sąjungos oro vežėjas –
 - pagrindinė oro vežėjo verslo vykdymo vieta nėra valstybės narės teritorijoje pagal ES Sutartis arba šis oro vežėjas neturi galiojančios licencijos vykdyti oro susisiekimą, arba
 - už oro vežėjo pažymėjimo išdavimą atsakinga valstybė narė nevykdo ir neužtikrina teisės aktais nustatytos faktiškos oro vežėjo kontrolės arba kompetentinga institucija nėra aiškiai nurodyta, arba
 - jeigu šio susitarimo 6 straipsnyje (Investicijos) nenustatyta kitaip, oro vežėjas tiesiogiai arba per kontrolinį akcijų paketą nuosavybės teise nepriklauso valstybėms narėms ir (arba) jų piliečiams arba IV priede išvardytoms kitoms valstybėms ir (arba) jų piliečiams ir faktiškai nėra jų kontroliuojamas;
 - (c) oro vežėjas nesilaiko šio susitarimo 7 straipsnyje (Įstatymų ir kitų teisės aktų laikymasis) nurodytų įstatymų ir kitų teisės aktų arba
 - (d) nesilaikoma šio susitarimo 14 straipsnio (Aviacijos sauga) ir 15 straipsnio (Aviacijos saugumas) nuostatų arba jos netaikomos, arba
 - (e) susitariančioji šalis pagal šio susitarimo 8 straipsnį (Konkurencijos užtikrinimas) nusprendė, kad nesilaikoma konkurencijos užtikrinimo reikalavimų.
2. Šiuo straipsniu nustatytomis teisėmis naudojamosi tik surengus konsultacijas su kitos susitariančiosios šalies kompetentingomis institucijomis, nebent nedelsiant būtina imtis priemonių ir užtikrinti, kad oro vežėjas pradėtų laikytis šio straipsnio 1 dalies c ar d punkte nustatytų reikalavimų.

3. Susitariančioji šalis nesinaudoja šiame straipsnyje nustatytais teisėmis atsisakyti kitos susitariančiosios šalies oro vežėjams išduoti leidimą ar įgaliojimą, tokį leidimą ar įgaliojimą atšaukti, sustabdyti jo galiojimą ar jį apriboti remdamasi tuo, kad to oro vežėjo kontrolinis akcijų paketas priklauso vienai ar kelioms Susitarimą dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės pasirašiusioms šalims arba jų piliečiams ir (arba) tokia šalis ar šalys arba jų piliečiai tą oro vežėją faktiškai kontroliuoja, jeigu tokia Susitarimą dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės pasirašiusi šalis arba šalys taiko abipusiškumo principą ir Susitarime dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės nustatytas sąlygas.

6 STRAIPSNIS

Investicijos

1. Nepaisant šio susitarimo 3 straipsnio (Leidimas) ir 5 straipsnio (Atsisakymas išduoti leidimą, leidimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas arba apribojimas), valstybėms narėms ir (arba) jų piliečiams leidžiama turėti Moldovos Respublikos oro vežėjo kontrolinį akcijų paketą ir (arba) tą oro vežėją faktiškai kontroliuoti.
2. Nepaisant šio susitarimo 3 straipsnio (Leidimas) ir 5 straipsnio (Atsisakymas išduoti leidimą, leidimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas arba apribojimas), išankstiniu jungtinio komiteto, įsteigto pagal šio susitarimo 22 straipsnio (Jungtinis komitetas) 2 dalį, sprendimu Moldovos Respublikai ir (arba) jos piliečiams leidžiama turėti Europos Sąjungos oro vežėjo kontrolinį akcijų paketą ar tą oro vežėją faktiškai kontroliuoti. Šiame sprendime nustatomos sąlygos, taikomos reguliariojo oro susisiekimo paslaugų teikimui pagal šį susitarimą ir susisiekimo tarp trečiųjų valstybių ir susitariančiųjų šalių paslaugoms. Šio susitarimo 22 straipsnio (Jungtinis komitetas) 8 dalies nuostatos tokio pobūdžio sprendimams netaikomos.

7 STRAIPSNIS

Įstatymų ir kitų teisės aktų laikymasis

1. Kai vienos susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivis įskrenda į kitos susitariančiosios šalies teritoriją, joje būna ar iš jos išskrenda, pirmosios susitariančiosios šalies oro vežėjas laikosi įstatymų ir kitų teisės aktų, kurie toje teritorijoje taikomi orlaivio, naudojamo oro susisiekimo paslaugoms teikti, įskridimui į tą teritoriją ar išskridimui iš jos arba orlaivio naudojimui ir navigacijai.
2. Kai vienos susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivis įskrenda į kitos susitariančiosios šalies teritoriją, joje būna ar iš jos išskrenda, pirmosios susitariančiosios šalies oro vežėjo keleiviams, įgulai ar jo vardu veikiantiems asmenims arba kroviniams galioja įstatymai ir kiti teisės aktai, toje teritorijoje taikomi keleivių ir įgulos atvykimui ar krovinių įvežimui orlaiviu į jos teritoriją arba jų išvykimui ar išvežimui iš tos teritorijos (įskaitant įvažiavimui, patikrinimui, imigracijai, pasams, muitinei ir karantinui taikomus teisės aktus, o kai vežamos pašto siuntos – pašto teisės aktus).

8 STRAIPSNIS

Konkurencijos užtikrinimas

1. Susitariančiosios šalys patvirtina, kad jų bendras tikslas – užtikrinti sąžiningas ir konkurencingas oro susisiekimo paslaugų teikimo sąlygas. Susitariančiosios šalys pripažįsta, jog labiausiai tikėtina, kad oro vežėjai veiklą vykdys sąžiningai ir konkurencingai, jei šių oro vežėjų veikla bus grindžiama tik komerciniais principais ir nebus subsidijuojama.
2. Taikant šį susitarimą ir nepažeidžiant konkrečių jo nuostatų, diskriminacija dėl nacionalinės priklausomybės draudžiama.
3. Valstybės pagalba, kurią teikiant tam tikroms įmonėms arba aviacijos produktams ar paslaugoms sudaromos palankesnės sąlygos ir taip iškraipoma konkurencija arba kyla pavojus, kad ji gali būti iškraipyta, ir kuri gali paveikti susitariančiųjų šalių prekybą aviacijos sektoriuje, yra nesuderinama su tinkamu šio susitarimo taikymu.
4. Šio straipsnio nuostatų neatitinkanti veikla vertinama pagal kriterijus, nustatomus pagal Europos Sąjungoje taikomas konkurencijos taisykles, visų pirma pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnį ir Europos Sąjungos institucijų priimtus aiškinamuosius aktus.
5. Jeigu viena susitariančioji šalis mano, kad kitos susitariančiosios šalies teritorijoje sudarytos sąlygos, visų pirma todėl, kad teikiamos subsidijos, neigiamai veikia sąžiningas ir lygias jos oro vežėjų galimybes konkuruoti, ji gali kitai susitariančiajai šaliai pateikti pastabų. Be to, ji gali prašyti surengti jungtinio komiteto posėdį, kaip numatyta šio susitarimo 22 straipsnyje (Jungtinis komitetas). Konsultacijos pradedamos per 30 dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos. Jeigu per 30 dienų nuo konsultacijų pradžios priimtino susitarimo nepasiekama, surengti konsultacijas prašiusi susitariančioji šalis gali pagal šio susitarimo 5 straipsnį (Atsisakymas išduoti leidimą, leidimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas arba apribojimas) atsisakyti susijusiam (-iems) oro vežėjui (-ams) išduoti leidimą, jį sulaikyti, atšaukti, sustabdyti jo galiojimą ar nustatyti atitinkamas sąlygas.
6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytos priemonės yra tinkamos, proporcingos ir taikomos tokiu mastu ir tiek laiko, kiek būtina. Jos taikomos tik oro vežėjui ar vežėjams, kuriems suteikta subsidija ar sudarytos šiame straipsnyje nurodytos sąlygos, nepažeidžiant susitariančiųjų šalių teisės imtis šio susitarimo 24 straipsnyje (Apsaugos priemonės) numatytų priemonių.
7. Bet kuri susitariančioji šalis, pranešusi kitai susitariančiajai šaliai, gali kreiptis į pastarosios teritorijoje veikiančius atsakingus valdžios subjektus, įskaitant valstybės, regiono ar vietos lygmens subjektus, kad aptartų su šiuo straipsniu susijusius klausimus.
8. Šio straipsnio nuostatos taikomos nepažeidžiant susitariančiųjų šalių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl susitariančiųjų šalių teritorijose vykdomų su viešąja paslauga susijusių įsipareigojimų.

9 STRAIPSNIS

Komercinės galimybės

Veiklos vykdymas

1. Susitariančiosios šalys sutaria, kad komercinės veiklos vykdytojams kylančios kliūtys vykdyti veiklą trukdytų gauti šiuo susitarimu siekiamos naudos. Todėl susitariančiosios šalys įsipareigoja abi veiksmingai šalinti kliūtis abiejų susitariančiųjų šalių komercinės veiklos vykdytojams vykdyti veiklą, jei tokios kliūtys trukdytų vykdyti komercinę veiklą, iškreiptą konkurenciją arba trukdytų sudaryti vienodas veiklos sąlygas.
2. Pagal 22 straipsnį įsteigtas jungtinis komitetas parengs bendradarbiavimo veiklos vykdymo ir komercinių galimybių klausimais tvarką, stebės, kaip veiksmingai šalinamos komercinės veiklos vykdytojams kylančios kliūtys vykdyti veiklą, ir nuolat apžvelgs pokyčius, įskaitant tuos, kurie prireikus skatintų priimti teisės aktų ir reguliavimo pakeitimus. Siekdama aptarti su šio straipsnio taikymu susijusius klausimus, susitariančioji šalis gali pagal 22 straipsnį prašyti surengti jungtinio komiteto posėdį.

Oro vežėjo atstovai

3. Susitariančiosios šalies oro vežėjai turi teisę kitos susitariančiosios šalies teritorijoje steigti biurus, kuriuose būtų reklamuojamos ir parduodamos oro susisiekimo ir susijusios paslaugos, įskaitant teisę parduoti ir išduoti bilietus ir (arba) oro transporto važtaraščius – savo bilietus ir (arba) kitų vežėjų oro transporto važtaraščius.
4. Susitariančiosios šalies oro vežėjai, laikydamiesi įvažiavimui, gyvenamajai vietai ir įdarbinimui taikomų kitos susitariančiosios šalies įstatymų ir kitų teisės aktų, turi teisę į pastarosios teritoriją įvežti ir joje išlaikyti darbuotojus, atsakingus už vadovavimą, pardavimą, techninius klausimus ir veiklą, taip pat kitus specialistus, kurių reikia, kad būtų užtikrintas oro susisiekimo paslaugų teikimas. Šiems personalo poreikiams patenkinti oro vežėjų pasirinkimu gali būti pasitelkti jų pačių darbuotojai arba jie gali pasinaudoti bet kurių kitų susitariančiosios šalies teritorijoje veikiančių ir leidimą teikti tokias paslaugas tos susitariančiosios šalies teritorijoje turinčių organizacijų, bendrovių ar oro vežėjų paslaugomis. Abi Šalys, vadovaudamosi atitinkamais galiojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais, palengvina ir pagreitina darbo leidimų, kurių reikia pagal šią dalį biuruose įdarbintiems darbuotojams, įskaitant tam tikras laikinas pareigas ne ilgiau kaip devyniasdešimt (90) dienų einantiems darbuotojams, išdavimą.

Antžeminės paslaugos

5. a) Nepažeisdami b punkto, antžeminių paslaugų srityje visi oro vežėjai kitos susitariančiosios šalies teritorijoje turi:
 - i) teisę patys teikti antžemines paslaugas (saviteika) arba savo nuožiūra
 - ii) teisę rinktis iš konkuruojančių paslaugų teikėjų, teikiančių visas ar kai kurias antžemines paslaugas, jei tokiems paslaugų teikėjams leidžiama patekti į rinką pagal susitariančiųjų šalių įstatymus ir kitus teisės aktus ir jei tokių paslaugų teikėjų rinkoje jau yra.

b) a punkto i ir ii papunkčiuose nurodytos teisės, susijusios su šių kategorijų antžeminėmis paslaugomis, t. y. bagažo tvarkymu, aptarnavimu orlaivio stovėjimo vietoje, degalų ir tepalų tiekimu, fizinių krovinių ir pašto siuntų tvarkymu, kai jos iš oro uosto terminalo gabenamos į orlaivį arba iš orlaivio – į oro uosto terminalą, gali būti ribojamos pagal kitos susitariančiosios šalies teritorijoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Jei tokiais ribojimais atmetama saviteikos galimybė ir jei nėra veiksmingos antžeminių paslaugų teikėjų konkurencijos, visos tokios paslaugos visiems oro vežėjams teikiamos vienodomis sąlygomis ir jų nediskriminuojant.

Antžeminių paslaugų teikimas trečiosioms šalims

6. Antžemines paslaugas teikiančios bendrovės – nesvarbu, ar tai būtų oro vežėjai, ar ne – turi teisę kitos susitariančiosios šalies teritorijoje antžemines paslaugas teikti tame pačiame oro uoste veiklą vykdančioms oro susisiekimo bendrovėms, jei tokios paslaugos atitinka ir jas leidžiama teikti pagal galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus.

Pardavimas, vietoje patirtos išlaidos ir lėšų pervedimas

7. Vienos susitariančiosios šalies oro vežėjai kitos susitariančiosios šalies teritorijoje oro susisiekimo ir kitas susijusias paslaugas gali parduoti tiesiogiai ir (arba) savo nuožiūra naudodamiesi pardavimo atstovų, kitų oro vežėjo paskirtų tarpininkų ar kito oro vežėjo paslaugomis arba internetu. Visi oro vežėjai turi teisę parduoti tokią susisiekimo paslaugą, o visi asmenys gali nevaržomi ją pirkti atsiskaitydami toje teritorijoje naudojama arba laisvai konvertuojama valiuta pagal valiutai taikomus vietos teisės aktus.
8. Visi oro vežėjai turi teisę, pateikę prašymą, vietoje gautas pajamas konvertuoti į laivai konvertuojamą valiutą ir iš kitos susitariančiosios šalies teritorijos pervesti į savo šalies teritoriją ir, jei tai neprieštarauja įprastai taikomiems įstatymams ar kitiems teisės aktams, į kitą pasirinktą valstybę ar valstybes. Konvertuoti ir pervesti pajamas leidžiama nedelsiant, be apribojimų, netaikant mokesčių ir nustačius tokį keitimo kursą, koks taikomas tuo metu vykdomoms operacijoms ir perlaidoms tą dieną, kai vežėjas pateikia pirminę pinigų perlaidos paraišką.
9. Vienos susitariančiosios šalies oro vežėjams leidžiama kitos susitariančiosios šalies teritorijoje patirtas išlaidas, įskaitant išlaidas už kurą, apmokėti vietos valiuta. Susitariančiosios šalies oro vežėjai tokias kitos susitariančiosios šalies teritorijoje patirtas išlaidas gali savo nuožiūra padengti laisvai konvertuojama valiuta pagal valiutai taikomus vietos teisės aktus.

Bendradarbiavimo susitarimai

10. Teikdami paslaugas arba užtikrindami paslaugų teikimą pagal šį susitarimą, susitariančiųjų šalių oro vežėjai gali sudaryti bendradarbiavimo rinkodaros srityje susitarimus, pavyzdžiui, grupinės rezervacijos arba bendro kodo susitarimus su:
 - a) bet kuriuo susitariančiųjų šalių oro vežėju ar vežėjais; ir
 - b) bet kuriuo trečiųjų valstybių oro vežėju ar vežėjais; ir

c) bet kuriais antžeminio (sausumos ar jūrų) susisiekimo paslaugų teikėjais,

jei

i) skrydžius vykdančios oro vežėjai turi atitinkamas skrydžių teises, ii) bilietus parduodančios oro vežėjai turi atitinkamus leidimus teikti paslaugas susijusiu maršrutu ir iii) susitarimai atitinka tokiems susitarimams įprastai keliamus saugos ir konkurencijos reikalavimus. Jeigu keleiviai skraidinami pagal bendro kodo susitarimus, pirkėjui pardavimo vietoje ar bet kuriuo metu prieš įlaipinimą pranešama, kuris vežėjas ir kurioje skrydžio atkarpoje teiks susisiekimo paslaugas.

11. a) Įstatymai ir kiti teisės aktai, kuriais reglamentuojamas oro susisiekimas, netaikomi keleivius vežantiems antžeminio susisiekimo paslaugų teikėjams remiantis vien tuo, kad tokias antžeminio susisiekimo paslaugas savo vardu teikia oro vežėjas. Antžeminio susisiekimo paslaugų teikėjai gali patys nuspręsti, ar sudaryti bendradarbiavimo susitarimus. Priimdami sprendimą dėl konkretaus susitarimo, antžeminio susisiekimo paslaugų teikėjai gali, be kita ko, atsižvelgti į vartotojų interesus ir techninius, ekonominius, erdvės ir pajėgumo apribojimus.

b) Be to, nepaisant kitų šio susitarimo nuostatų, susitariančiųjų šalių oro vežėjams ir netiesioginiams krovinių vežimo paslaugų teikėjams leidžiama kartu su oro susisiekimo paslaugomis be apribojimų vežti krovinius antžeminio transporto priemonėmis į bet kurį Moldovos Respublikos ir Europos Sąjungos arba trečiųjų valstybių teritorijoje esantį punktą ir iš jo, įskaitant vežimą į visus oro uostus, kuriuose yra muitinės, ir iš jų ir, jei taikoma, teisę laikantis taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų vežti krovinius, už kuriuos nesumokėtas muito mokestis. Sudaromos sąlygos tokius antžeminiu ar oro transportu vežamus krovinius tikrinti oro uosto muitinėje ir naudotis muitinės paslaugomis. Oro vežėjai gali antžeminiu transportu krovinius vežti patys arba sudaryti susitarimus su kitais antžeminio susisiekimo paslaugų teikėjais, įskaitant galimybę susitarti, kad krovinius antžeminiu transportu vežtų kiti oro vežėjai ir netiesioginiai krovinių vežimo oro transportu paslaugų teikėjai. Jeigu krovinių siuntėjai tinkamai informuojami, tokios įvairiarūšės krovinių vežimo paslaugos gali būti teikiamos kartu, taikant bendrą kainą už vežimą oro ir antžeminiu transportu.

Nuoma

12. Susitariančiųjų šalių oro vežėjai turi teisę teikti reguliariojo oro susisiekimo paslaugas iš bet kurio oro vežėjo, įskaitant trečiųjų valstybių oro vežėjus, nuomojamu orlaiviu su įgula, jeigu visi tokių susitarimų dalyviai atitinka reikalavimus, nustatytus įstatymuose ir kituose teisės aktuose, kuriuos tokiems susitarimams įprastai taiko susitariančiosios šalys.

(a) Susitariančiosios šalys nereikalauja, kad savo įrangą nuomojantys oro vežėjai turėtų skrydžių teises pagal šį susitarimą.

(b) Trečiosios valstybės oro vežėjui priklausančių orlaivį su įgula Moldovos Respublikos oro vežėjas arba šio susitarimo IV priede nenurodytos trečiosios valstybės oro vežėjui priklausančių orlaivį su įgula Europos Sąjungos vežėjas, siekdamas pasinaudoti šiame susitarime numatytais teisėmis, nuomojasi tik išimtiniais atvejais arba tenkindamas laikinius poreikius. Tokių atveju būtina gauti išankstinį oro vežėjui, kuris nuomojasi

įrangą, licenciją išdavusios institucijos ir kitos susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos patvirtinimą.

Frančizės ir (arba) registruotojo pavadinimo naudojimas

13. Susitariančiosios šalies oro vežėjai turi teisę sudaryti frančizės arba registruotojo pavadinimo naudojimo susitarimus su kitos susitariančiosios šalies arba trečiųjų valstybių bendrovėmis, įskaitant oro vežėjus, jeigu oro vežėjai turi reikiamus įgaliojimus ir atitinka reikalavimus, kurie tokiems susitarimams nustatyti susitariančiųjų šalių įprastai taikomuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose, visų pirma tuose, pagal kuriuos reikalaujama nurodyti paslaugą teikiančio oro vežėjo tapatybę.

10 STRAIPSNIS

Muitai ir mokesčiai

1. Kai susitariančiosios šalies oro vežėjų naudojamas orlaivis, kuriuo teikiamos tarptautinio oro susisiekimo paslaugos, atskrenda į kitos susitariančiosios šalies teritoriją, jo įprastinei įrangai, degalams, tepalams, vartoti skirtiems techniniams reikmenims, antžeminei įrangai, atsarginėms dalims (įskaitant variklius), orlaivio atsargoms (be kita ko, įskaitant maistą, nealkoholinius ir alkoholinius gėrimus, tabaką ir kitus keleiviams ribotais kiekiais parduoti arba naudoti skrydžio metu skirtus produktus) ir kitiems gaminiais, skirtiems naudoti ar naudojamiems tik orlaivio, kuriuo teikiamos tarptautinio oro susisiekimo paslaugos, eksploatavimo arba aptarnavimo tikslais, pagal abipusiškumo principą ir atitinkamus teisės aktus netaikomi jokie importo apribojimai, nuosavybės mokesčiai ar kapitalo rinkliavos, muitai, akcizai ir panašūs mokesčiai, a) nustatyti Europos Sąjungos nacionalinių arba vietos valdžios institucijų ir b) nepagrįsti teikiamų paslaugų sąnaudomis, su sąlyga, kad tokia įranga ir atsargos lieka orlaivyje.
2. Laikantis abipusiškumo principo ir taikant atitinkamus teisės aktus, šio straipsnio 1 dalyje nurodyti mokesčiai, rinkliavos ir kt., išskyrus mokesčius, pagrįstus teikiamų paslaugų sąnaudomis, netaikomi ir:
 - (a) orlaivio atsargoms, kurios buvo pristatytos į susitariančiosios šalies teritoriją arba joje pateiktos ir kurių pagrįstas kiekis paimtas naudoti išskrendančiame kitos susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivyje, kuriuo teikiamos tarptautinio oro susisiekimo paslaugos, net jei šios atsargos būtų naudojamos tik tam tikroje kelionės atkarpoje skrendant virš minėtos teritorijos;
 - (b) antžeminei įrangai ir atsarginėms dalims (įskaitant variklius), pristatytoms į susitariančiosios šalies teritoriją kitos susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivio, kuriuo teikiamos tarptautinio oro susisiekimo paslaugos, aptarnavimo, techninės priežiūros ar remonto tikslais;
 - (c) kurui, tepalams ir vartoti skirtiems techniniams reikmenims, pristatytiems į susitariančiosios šalies teritoriją arba joje pateiktiems naudoti kitos susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivyje, kuriuo teikiamos tarptautinio oro susisiekimo paslaugos, net jei šios atsargos būtų naudojamos tik tam tikroje kelionės atkarpoje skrendant virš minėtos teritorijos;
 - (d) kaip numatyta susitariančiųjų šalių muitų teisės aktuose, spaudiniams, pristatytiems į susitariančiosios šalies teritoriją arba joje pateiktiems ir paimtiems naudoti išskrendančiame kitos susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivyje, kuriuo teikiamos tarptautinio oro susisiekimo paslaugos, net jei šios atsargos būtų naudojamos tik tam tikroje kelionės atkarpoje skrendant virš minėtos teritorijos, ir
 - (e) saugos ir saugumo įrangai, skirtai naudoti oro uostuose arba krovinių terminaluose.
3. Nepaisant priešingų nuostatų, šiuo susitarimu susitariančiosioms šalims nedraudžiama nustatyti mokesčius, rinkliavas ir kt. jų teritorijoje tiekiamiems degalams, skirtiems naudoti

oro vežėjo, kuris vykdo skrydžius tarp dviejų jų teritorijoje esančių punktų, orlaivyje, jei laikomasi nediskriminavimo principo.

4. Gali būti reikalaujama, kad šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta įranga ir atsargos būtų prižiūrimos arba kontroliuojamos atitinkamų valdžios institucijų ir nebūtų pervežamos nesumokėjus atitinkamų muitų ir mokesčių.
5. Šiame straipsnyje numatytos išimtys taip pat taikomos, kai vienos susitariančiosios šalies oro vežėjai ir kitas oro vežėjas, kuris naudojasi tokiais pačiais kitos susitariančiosios šalies suteiktomis išimtimis, sudaro sutartį dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų gaminių nuomos arba pervežimo kitos susitariančiosios šalies teritorijoje.
6. Šiuo susitarimu susitariančiosioms šalims nedraudžiama nustatyti mokesčius, rinkliavas ar kt. prekėms, parduodamoms ne tam, kad jas orlaivyje vartotų keleiviai, kol skrendama tarp dviejų susitariančiosios šalies teritorijoje esančių punktų, kuriuose leidžiama įlaipinti ar išlaipinti keleivius.
7. Tiesioginiu tranzitu per susitariančiosios šalies teritoriją vežamam bagažui ir kroviniams netaikomi mokesčiai, muitai ir kitos panašios rinkliavos, kurios nėra grindžiamos suteiktų paslaugų sąnaudomis.
8. Įprastinė skrydžių įranga ir paprastai susitariančiosios šalies oro vežėjo orlaivyje paliekamos medžiagos ir atsargos gali būti iškrautos kitos susitariančiosios šalies teritorijoje tik gavus tos teritorijos muitinės patvirtinimą. Tokiu atveju jos gali būti paliktos minėtų institucijų priežiūrai, kol bus pakartotinai eksportuotos ar kitaip disponuojamos pagal muitinės taisykles.
9. Šiame susitarime nurodytos išlygos netaikomos PVM, išskyrus importo apyvartos mokesčių. Šio susitarimo nuostatos nedaro poveikio atitinkamu metu galiojančioms valstybių narių ir Moldovos Respublikos susitarimų nuostatoms, kuriomis siekiama išvengti dvigubo pajamų ir kapitalo apmokestinimo.

11 STRAIPSNIS

Oro uostų, aviacijos įrenginių ir paslaugų naudotojo rinkliavos

1. Susitariančioji šalis užtikrina, kad naudotojo rinkliavos, kurias rinkliavas nustatančios jos kompetentingos institucijos ar įstaigos gali nustatyti kitos susitariančiosios šalies oro vežėjams už naudojimąsi oro navigacijos ir skrydžių valdymo priemonėmis, oro uostais, aviacijos saugumo ir susijusiais įrenginiais ir paslaugomis, būtų teisingos, pagrįstos, taikomos laikantis nediskriminavimo principo ir tinkamai paskirstytos pagal naudotojų kategorijas. Nepažeidžiant 16 straipsnio (Oro eismo valdymas) 1 dalies, nustatant šias rinkliavas gali būti atsižvelgiama į rinkliavas nustatančioms kompetentingoms institucijoms ar įstaigoms susidariusią visą savikainą, susijusią su galimybės naudotis atitinkamais oro uosto ir aviacijos saugumo įrenginiais ir paslaugomis tame oro uoste arba oro uosto sistemoje užtikrinimu, tačiau rinkliavos už šias sąnaudas negali būti didesnės. Šios rinkliavos gali būti susijusios ir su pagrįsta turto grąža po nusidėvėjimo. Galimybė naudotis įrenginiais ir paslaugomis, už kuriuos renkamos naudotojo rinkliavos, užtikrinama

veiksmingai ir tausiai. Bet kuriuo atveju šios rinkliavos kitos susitariančiosios šalies oro vežėjams nustatomos ne mažiau palankiomis sąlygomis nei tos, kurios tuo metu taikomos bet kuriam kitam oro vežėjui.

2. Susitariančiosios šalys reikalauja, kad jų teritorijoje veikiančios rinkliavas nustatančios kompetentingos institucijos ar įstaigos konsultuotųsi su paslaugomis ir įrenginiais besinaudojančiais oro vežėjais ir (arba) jiems atstovaujančiomis įstaigomis, taip pat užtikrina, kad rinkliavas nustatančios kompetentingos institucijos ar įstaigos ir oro vežėjai arba jiems atstovaujančios įstaigos keistųsi informacija, kurios gali prireikti siekiant nuodugniai persvarstyti mokesčių pagrįstumą pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus principus. Susitariančiosios šalys užtikrina, kad rinkliavas nustatančios kompetentingos institucijos ar įstaigos tinkamai praneštų naudotojams apie bet kokią siūlymą keisti naudotojo rinkliavas, kad prieš atlikdamos pakeitimus minėtosios institucijos galėtų apsvarstyti naudotojų pareikštą nuomonę.
3. Pagal šio susitarimo 23 straipsnį (Ginčų sprendimas ir arbitražas) vykdant ginčų sprendimo procedūras laikoma, kad nė viena susitariančioji šalis nepažeidė šio straipsnio nuostatų, nebent ji:
 - (a) per pagrįstą laikotarpį nepersvarsto mokesčio ar tvarkos, dėl kurių skundžiasi kita susitariančioji šalis, arba
 - (b) po tokio persvarstymo nesiima visų įmanomų priemonių, kad pakeistų šio straipsnio reikalavimų neatitinkantį mokestį ar tvarką.

12 STRAIPSNIS

Kainodara

1. Susitariančiosios šalys leidžia oro vežėjams laisvai nustatyti kainas laikantis laisvos ir sąžiningos konkurencijos principų.
2. Susitariančiosios šalys nereikalauja nurodyti kainų arba apie jas pranešti.
3. Kompetentingos institucijos gali rengti diskusijas dėl tokių klausimų kaip neteisingos, nepagrįstos, diskriminacinės ar subsidijuojamos kainos ir kt.

13 STRAIPSNIS

Statistiniai duomenys

1. Susitariančioji šalis teikia kitai susitariančiajai šaliai statistinius duomenis, kurių reikalaujama pagal šalies įstatymus ir kitus teisės aktus ir, gavusi prašymą, kitą turimą statistinę informaciją, kurios gali būti pagrįstai reikalaujama teikiamoms oro susisiekimo paslaugoms peržiūrėti.
2. Siekdamas palengvinti keitimąsi statistine informacija, skirta pagal šį susitarimą teikiamų oro susisiekimo paslaugų plėtrai stebėti, susitariančiosios šalys bendradarbiauja pagal šio susitarimo 22 straipsnį (Jungtinis komitetas) įsteigame jungtiniame komitete.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRADARBIAVIMAS REGULIAVIMO SRITYJE

14 STRAIPSNIS

Aviacijos sauga

1. Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys toliau nustatytomis sąlygomis laikosi šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytų aviacijos saugos teisės aktų nuostatų.
2. Susitariančiosios šalys bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad Moldovos Respublika įgyvendintų šio straipsnio 1 dalyje nurodytus teisės aktus. Todėl nuo šio susitarimo įsigaliojimo dienos Moldovos Respublika kaip stebėtoja dalyvauja Europos aviacijos saugos agentūros veikloje.
 - (a) Siekiant nustatyti, kaip Moldovos Respublika palaipsniui įgyvendina visus šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytus teisės aktus, vykdomi vertinimai. Vertinimus vykdo Europos Sąjunga, bendradarbiaudama su Moldovos Respublika. Nustačiusi, kad taikomi visi šio susitarimo III priedo C dalyje nurodyti teisės aktai, Moldovos Respublika informuoja Europos Sąjungą apie tai, kad turėtų būti atliktas vertinimas.
 - (b) Kai Moldovos Respublika bus įgyvendinusi visus šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytus teisės aktus, pagal šio susitarimo 22 straipsnį įsteigtas jungtinis komitetas nustato, kokių statusu, viršijančiu minėtas stebėtojo teises, ir kokiomis sąlygomis Moldovos Respublika dalyvauja Europos aviacijos saugos agentūros veikloje.
3. Susitariančiosios šalys užtikrina, kad susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos atliktų tos susitariančiosios šalies teritorijoje esančiuose oro uostuose, į kuriuos vykdomi tarptautiniai skrydžiai, nutūpusių kitoje susitariančiojoje šalyje, kuri, kaip įtariama, nesilaiko pagal Konvenciją nustatytų tarptautinių aviacijos saugos standartų, užregistruotų orlaivių patikrinimą perone ir patikrintų tų orlaivių vidų ir išorę, taip pat orlaivių ir jų įgulos dokumentų galiojimą ir tikrąją orlaivių ir jų įrangos būklę.
4. Susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos bet kuriuo metu gali prašyti surengti konsultacijas dėl kitos susitariančiosios šalies taikomų saugos standartų.
5. Susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos nedelsdamos imasi visų reikiamų priemonių, jeigu nustato, kad orlaivis, produktas ar veikla galbūt:
 - (a) neatitinka pagal Konvenciją nustatytų būtinųjų standartų arba šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytų teisės aktų, atsižvelgiant į tai, kurie iš jų taikomi;
 - (b) atlikus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą patikrinimą atsiranda rimtas pagrindas manyti, kad orlaivis arba juo vykdomi skrydžiai neatitinka pagal Konvenciją nustatytų būtinųjų standartų arba šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytų teisės aktų, atsižvelgiant į tai, kurie iš jų taikomi, arba

- (c) atsiranda rimtas pagrindas manyti, kad pagal Konvenciją nustatytų būtinųjų standartų arba šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytų teisės aktų, atsižvelgiant į tai, kurie iš jų taikomi, laikomasi ir jie administruojami neveiksmingai.
- 6. Jeigu susitariančiosios šalies kompetentingos institucijos pagal 5 dalį imasi priemonių, apie tai jos nedelsdamos praneša kitos susitariančiosios šalies kompetentingoms institucijoms ir nurodo tokių priemonių taikymo priežastį.
- 7. Jeigu priemonės, kurių imtasi taikant šio straipsnio 5 dalį, ir toliau taikomos, nors tam nebėra pagrindo, kiekviena susitariančioji šalis gali šiuo klausimu kreiptis į jungtinį komitetą.

15 STRAIPSNIS

Aviacijos saugumas

1. Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys šio susitarimo III priedo D dalyje nurodytų Europos Sąjungos aviacijos saugumo teisės aktų nuostatų laikosi toliau nustatytais sąlygomis.
2. Pagal šio susitarimo III priede nurodytus atitinkamus Europos Sąjungos saugumo teisės aktus Europos Komisija gali Moldovos Respublikoje atlikti patikrinimus. Susitariančiosios šalys nustato reikiamą tvarką, pagal kurią būtų keičiamasi informacija apie tokių saugumo patikrinimų rezultatus.
3. Kadangi civilinių orlaivių, jų keleivių ir įgulos saugos užtikrinimas yra esminė tarptautinio oro susisiekimo paslaugų teikimo sąlyga, susitariančiosios šalys dar kartą patvirtina tarpusavio įsipareigojimus apsaugoti civilinę aviaciją nuo neteisėtų veiksmų, ypač įsipareigojimus pagal Konvenciją, 1963 m. rugsėjo 14 d. Tokijuje pasirašytą Konvenciją dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose, 1970 m. gruodžio 16 d. Hagoje pasirašytą Konvenciją dėl kovos su neteisėtu orlaivio pagrobimu, 1971 m. rugsėjo 23 d. Monrealyje pasirašytą Konvenciją dėl kovos su smurtu prieš civilinės aviacijos saugumą, 1988 m. vasario 24 d. Monrealyje pasirašytą Protokolą dėl kovos su smurtu tarptautinę civilinę aviaciją aptarnaujančiuose oro uostuose ir 1991 m. kovo 1 d. Monrealyje pasirašytą Konvenciją dėl plastikinių sprogstamųjų medžiagų žymėjimo aptikimo tikslais, jeigu abi susitariančiosios šalys yra tų konvencijų šalys, taip pat įsipareigojimus pagal visas kitas abiejų susitariančiųjų šalių pasirašytas konvencijas ir protokolus, susijusius su civilinės aviacijos saugumu.
4. Susitariančiosios šalys, gavusios prašymą, viena kitai teikia būtiną pagalbą siekdamos užkirsti kelią civilinio orlaivio užgrobimui ir kitiems neteisėtiems veiksams, keliantiems pavojų orlaivio, jo keleivių ir įgulos, oro uostų ir oro navigacijos priemonių saugai, taip pat pašalinti bet kokią kitą grėsmę civilinės aviacijos saugumui.
5. Susitariančiosios šalys palaiko tarpusavio ryšius ir laikosi aviacijos saugumo standartų ir, jeigu laikosi, Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos nustatytos ir Konvencijos prieduose nurodytos rekomenduojamos tvarkos tokiu mastu, koku susitariančiosios šalims tokios saugumo nuostatos taikomos. Susitariančiosios šalys reikalauja, kad į jų registrus įtrauktų orlaivių naudotojai, veiklos vykdytojai, kurių pagrindinė verslo vykdymo vieta arba nuolatinė buveinė yra jų teritorijoje, ir jų teritorijoje esančių oro uostų naudotojai laikytųsi šių aviacijos saugumo nuostatų.
6. Susitariančiosios šalys užtikrina, kad jų teritorijose civilinei aviacijai apsaugoti nuo neteisėtų veiksmų būtų imamasi veiksmingų priemonių, kurios apimtų keleivių, rankinio bagažo ir bagažo skyriuje vežamo bagažo tikrinimą, krovinių ir pašto siuntų saugumo patikras prieš keleivių įlaipinimą ar bagažo pakrovimą į orlaivį, orlaivių ir oro uostų atsargų saugumo patikras, taip pat patekimo į oro uosto kontroliuojamąją zoną ir riboto patekimo zoną kontrolę, bet tuo neapsiribojant. Tos priemonės pritaikomos, atsižvelgiant į padidėjusį pavojų. Susitariančioji šalis sutinka, kad kita susitariančioji šalis jos oro vežėjų gali reikalauti laikytis šio straipsnio 5 dalyje nurodytų aviacijos saugumo nuostatų,

taikomų įskrendant į kitos susitariančiosios šalies teritoriją, iš jos išskrendant ar joje būnant.

7. Be to, susitariančioji šalis tinkamai atsižvelgia į kitos susitariančiosios šalies prašymą kilus konkrečiai grėsmei imtis pagrįstų specialių saugumo priemonių. Susitariančioji šalis iš anksto praneša kitai susitariančiajai šaliai apie visas specialias saugumo priemones, kurių ji ketina imtis ir kurios gali turėti didelį finansinį ar su skrydžiais susijusį poveikį pagal šį susitarimą teikiamoms oro susisiekimo paslaugoms, nebent ekstremalioje situacijoje tai iš tikrųjų neįmanoma. Kaip numatyta šio susitarimo 22 straipsnyje (Jungtinis komitetas), susitariančiosios šalys gali prašyti surengti jungtinio komiteto posėdį, kuriame būtų aptartytos tokios saugumo priemonės.
8. Kai užgrobiamas civilinis orlaivis ar grasinama jį užgrobti arba vykdomi kiti neteisėti veiksmai, dėl kurių kyla pavojus orlaivių, jų keleivių ir įgulos, oro uostų ar oro navigacijos priemonių saugai, susitariančiosios šalys padeda viena kitai ir sudaro geresnes sąlygas palaikyti ryšius ir taikyti kitas reikiamas priemones, kuriomis siekiama greitai ir saugiai nutraukti tokį incidentą ar grasinimą.
9. Kiekviena susitariančioji šalis imasi visų įmanomų priemonių, kad jų teritorijoje ant žemės esantis užgrobtas orlaivis arba orlaivis, kuriame vykdomi kiti neteisėti veiksmai, nepakiltų, nebent tai būtų būtina siekiant svarbiausio tikslo – išsaugoti žmonių gyvybę. Jei įmanoma, tokių priemonių imamasi pasikonsultavus tarpusavyje.
10. Jeigu viena susitariančioji šalis turi pagrįstų priežasčių manyti, kad kita susitariančioji šalis nesilaiko šiame straipsnyje nustatytų aviacijos saugumo nuostatų, ta susitariančioji šalis prašo nedelsiant surengti konsultacijas su kita susitariančiaja šalimi.
11. Neapribojant šio susitarimo 5 straipsniu (Atsisakymas išduoti leidimą, leidimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas arba apribojimas), jeigu per penkiolika (15) dienų nuo tokio prašymo pateikimo dienos priimtino susitarimo nepasiekama, atsiranda pagrindas vienam ar keliems kitos susitariančiosios šalies oro vežėjams neišduoti leidimo vykdyti veiklą, jį atšaukti, apriboti ar nustatyti tam tikras sąlygas.
12. Jei tai būtina kilus tiesioginei ir ypatingai grėsmei, susitariančioji šalis gali imtis laikinų priemonių nelaukdama penkiolikos (15) dienų laikotarpio pabaigos.
13. Visų priemonių, kurių imtasi pagal šio straipsnio 11 dalį, taikymas nutraukiamas, kai kita susitariančioji šalis ima laikytis visų šio straipsnio nuostatų.

16 STRAIPSNIS

Oro eismo valdymas

1. Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys toliau nustatytomis sąlygomis laikosi šio susitarimo III priedo B dalyje nurodytų teisės aktų nuostatų.
2. Susitariančiosios šalys bendradarbiauja oro eismo valdymo srityje siekdamos, kad Bendro Europos dangaus nuostatos būtų pradėtos taikyti ir Moldovos Respublikoje ir taip būtų sugriežtinti dabartiniai saugos standartai, Europoje padidėtų bendro oro eismo veiksmingumas, būtų optimizuotas oro eismo kontrolės pajėgumas, sumažėtų vėlavimų ir padidėtų aplinkosauginis veiksmingumas. Tuo tikslu nuo šio susitarimo įsigaliojimo dienos Moldovos Respublika kaip stebėtoja dalyvauja Bendro dangaus komiteto veikloje. Už bendradarbiavimo oro eismo valdymo srityje stebėjimą ir gerinimą atsakingas jungtinis komitetas.
3. Siekdama palengvinti Bendro Europos dangaus teisės aktų taikymą savo teritorijoje:
 - (a) Moldovos Respublika imasi reikiamų priemonių, kad jos oro eismo valdymo institucijų struktūra būtų pritaikyta pagal Bendro Europos dangaus koncepciją, ir visų pirma užtikrina, kad atitinkamos nacionalinės priežiūros įstaigos būtų bent funkciškai nepriklausomos nuo oro navigacijos paslaugų teikėjų, o
 - (b) Europos Sąjunga siekia, kad Moldovos Respublika kuo anksčiau prisidėtų kuriant funkcinis oro erdvės blokus arba kad būtų užtikrintas tinkamas veiklos pagal SESAR koordinavimas, ir todėl ji kviečia Moldovos Respubliką dalyvauti įgyvendinant atitinkamas iniciatyvas su Bendro Europos dangaus koncepcija susijusiose oro navigacijos paslaugų, oro erdvės ir sąveikos srityse.

17 STRAIPSNIS

Aplinka

1. Susitariančiosios šalys pripažįsta aplinkos apsaugos svarbą kuriant ir įgyvendinant aviacijos politiką. Susitariančiosios šalys pripažįsta, kad siekiant sumažinti civilinės aviacijos poveikį aplinkai būtina imtis veiksmingų pasaulio, regionų, nacionalinio ir (arba) vietos lygmens priemonių.
2. Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys laikosi šio susitarimo III priedo E dalyje nurodytų oro susisiekimui taikomų teisės aktų.
3. Susitariančiosios šalys pripažįsta bendradarbiavimo svarbą, kad daugiašalėse diskusijose būtų atsižvelgta į aviacijos poveikį aplinkai, taip pat užtikrina, kad visos poveikio švelninimo priemonės visiškai atitiktų šio susitarimo tikslus.

4. Jokia šio susitarimo nuostata nėra aiškinama taip, kad būtų apriboti susitariančiosios šalies kompetentingų institucijų įgaliojimai imtis visų tinkamų priemonių siekiant išvengti oro transporto poveikio aplinkai arba spręsti su šiuo poveikiu susijusius klausimus, jeigu tokios priemonės visiškai atitinka pagal tarptautinę teisę nustatytas tų institucijų teises ir pareigas ir yra taikomos nepaisant nacionalinės priklausomybės.

18 STRAIPSNIS

Vartotojų apsauga

Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys laikosi šio susitarimo III priedo G dalyje nurodytų oro susisiekimui taikomų teisės aktų.

19 STRAIPSNIS

Kompiuterinės rezervavimo sistemos

Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys laikosi šio susitarimo III priedo H dalyje nurodytų oro susisiekimui taikomų teisės aktų.

20 STRAIPSNIS

Socialiniai aspektai

Atsižvelgdamos į šio susitarimo II priede nustatytas pereinamojo laikotarpio nuostatas, susitariančiosios šalys laikosi šio susitarimo III priedo F dalyje nurodytų oro susisiekimui taikomų teisės aktų.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

INSTITUCINĖS NUOSTATOS

21 STRAIPSNIS

Aiškinimas ir vykdymas

1. Susitariančiosios šalys imasi visų tinkamų bendrų ar specialių priemonių, kad būtų vykdomi pagal šį susitarimą nustatyti įpareigojimai, ir nesiima jokių priemonių, kurios trukdytų siekti šio susitarimo tikslų.
2. Susitariančiosios šalys savo teritorijoje atsako už tinkamą šio susitarimo, visų pirma už šio susitarimo III priede išvardytų oro susisiekimui taikomų reglamentų ir direktyvų įgyvendinimą.
3. Susitariančioji šalis teikia kitai susitariančiajai šaliai visą reikiamą informaciją ir pagalbą, jei kita susitariančioji šalis pagal savo kompetenciją tiria galimą šio susitarimo nuostatų pažeidimą, kaip numatyta pagal šį susitarimą.
4. Kai susitariančioji šalis pagal šiuo susitarimu jai suteiktus įgaliojimus sprendžia klausimus, kurie yra labai svarbūs kitai susitariančiajai šaliai ir susiję su jos institucijomis arba įmonėmis, kitos susitariančiosios šalies kompetentingoms institucijoms suteikiama visa informacija ir galimybė pateikti pastabas prieš priimančią galutinį sprendimą.
5. Įgyvendinant ir taikant šio susitarimo nuostatas ir šio susitarimo III priede nurodytų teisės aktų nuostatas, kurios yra iš esmės tapačios atitinkamoms ES Sutartyse nustatytoms taisyklėms ir pagal ES sutartis priimtiems teisės aktams, tos nuostatos aiškinamos pagal atitinkamus Teisingumo Teismo ir Europos Komisijos sprendimus.

22 STRAIPSNIS

Jungtinis komitetas

1. Įsteigiamas iš susitariančiųjų šalių atstovų sudarytas jungtinis komitetas (toliau – jungtinis komitetas), kuris yra atsakingas už šio susitarimo administravimą ir užtikrina tinkamą jo įgyvendinimą. Šiuo tikslu jungtinis komitetas teikia rekomendacijas ir priima sprendimus šiame susitarime aiškiai nurodytais atvejais.
2. Jungtinio komiteto sprendimai priimami bendru sutarimu ir susitariančiosioms šalims yra privalomi. Susitariančiosios šalys juos įgyvendina pagal savo taisykles.
3. Jungtinis komitetas priima sprendimą, kuriuo nustato savo darbo tvarkos taisykles.
4. Jungtinis komitetas susirenka, kai tai būtina. Bet kuri susitariančioji šalis gali prašyti surengti jungtinio komiteto posėdį.
5. Susitariančioji šalis taip pat gali prašyti surengti jungtinio komiteto posėdį siekdama išspręsti bet kurį klausimą, susijusį su šio susitarimo aiškinimu ar taikymu. Toks posėdis

surengiamas kuo greičiau ir ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos, nebent susitariančiosios šalys susitartų kitaip.

6. Siekdamas tinkamai įgyvendinti šį susitarimą, susitariančiosios šalys keičiasi informacija ir bet kurios susitariančiosios šalies prašymu konsultuojasi jungtiniame komitete.
7. Jeigu, susitariančiosios šalies manymu, kita susitariančioji šalis netinkamai įgyvendina jungtinio komiteto sprendimą, pirmoji susitariančioji šalis gali prašyti, kad klausimas būtų svarstomas jungtinio komiteto posėdyje. Jeigu jungtinis komitetas per du mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos klausimo neišsprendžia, prašymą pateikusi susitariančioji šalis pagal šio susitarimo 24 straipsnį (Apsaugos priemonės) gali imtis atitinkamų apsaugos priemonių.
8. Nepažeidžiant 2 dalies, jeigu jungtinis komitetas per šešis mėnesius nuo klausimo pateikimo dienos nepriima sprendimo, susitariančiosios šalys pagal šio susitarimo 24 straipsnį (Apsaugos priemonės) gali imtis atitinkamų laikinų apsaugos priemonių.
9. Pagal šio susitarimo 6 straipsnį (Investicijos) jungtinis komitetas nagrinėja klausimus, susijusius su dvišalėmis kontrolinio akcijų paketo turėtojų investicijomis arba su susitariančiųjų šalių oro vežėjų faktinės kontrolės pokyčiais.
10. Pagal šio susitarimo 14 straipsnį (Aviacijos sauga) jungtinis komitetas prižiūri, kad iš registro būtų išbraukti susitarimo pasirašymo dieną į Moldovos Respublikos registrą įtraukti orlaiviai, kurie neatitinka pagal Konvenciją nustatytų tarptautinės aviacijos saugos standartų. Be to, siekdamas sutarti dėl laipsniško šio susitarimo II priedo 7 dalyje nurodytų orlaivių skaičiaus mažinimo, jungtinis komitetas stebi, kaip šio susitarimo II priede nurodytu pereinamuoju laikotarpiu vyksta laipsniškas orlaivių, šio susitarimo pasirašymo dieną įtrauktų į Moldovos Respublikos registrą ir naudojamų veiklos vykdytojų, kurių teisės aktais nustatyta kontrolė vykdo Moldovos Respublika, ir neturinčių pagal šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytus atitinkamus ES teisės aktus išduoto tipo pažymėjimo, eksploatavimo nutraukimas.
11. Be to, jungtinis komitetas taip plėtoja bendradarbiavimą:
 - (a) peržiūri rinkos sąlygas, kurios turi poveikį pagal šį susitarimą teikiamoms oro susisiekimo paslaugoms,
 - (b) sprendžia ir kuo veiksmingiau šalina su veiklos vykdymu susijusias problemas, kurios, *inter alia*, gali trukdyti patekti į rinką ir sklandžiai pagal šį susitarimą teikti paslaugas, t. y. užtikrinti vienodas veiklos sąlygas, suvienodinti reguliavimo priemones ir mažinti komerciniams subjektams tenkančią reguliavimo naštą,
 - (c) skatina ekspertų lygmens mainus, susijusius su naujomis teisėkūros arba reguliavimo iniciatyvomis ir naujovėmis, įskaitant saugumo, saugos, aplinkos, aviacijos infrastruktūros (įskaitant susijusias su laiko tarpsniais), konkurencijos užtikrinimo ir vartotojų apsaugos srityse,

- (d) reguliariai nagrinėja šio susitarimo socialinį poveikį, ypač užimtumo srityje, ir teikia atitinkamus atsakymus į pagrįstą susirūpinimą keliančius klausimus,
- (e) svarsto, kokiose kitose srityse galima plėtoti šį susitarimą, taip pat teikia rekomendacijas dėl šio susitarimo pakeitimų,
- (f) bendru sutarimu pritaria pasiūlymams, principams arba procedūriniams dokumentams, tiesiogiai susijusiems su šio susitarimo taikymu,
- (g) svarsto galimybę pagal šį susitarimą teikti techninę pagalbą ir ją plėtoja, ir
- (h) skatina bendradarbiavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose.

23 STRAIPSNIS

Ginčų sprendimas ir arbitražas

1. Jei tarp susitariančiųjų šalių kyla ginčas, susijęs su šio susitarimo aiškinimu arba taikymu, tą ginčą pirmiausia bandoma išspręsti per oficialias konsultacijas jungtiniame komitete pagal šio susitarimo 22 straipsnio (Jungtinis komitetas) 5 dalį.
2. Bet kuri susitariančioji šalis gali bet kurį su šio susitarimo taikymu arba aiškinimu susijusį ginčą, kurio nepavyko išspręsti pagal šio straipsnio 1 dalį, perduoti svarstyti trijų arbitrų kolegijai toliau nurodyta tvarka:
 - (a) per šešiasdešimt (60) dienų nuo kitos susitariančiosios šalies diplomatiniais kanalais išsiųsto pranešimo apie prašymą, kad ginčą spręstų arbitrų kolegija, gavimo dienos kiekviena susitariančioji šalis paskiria arbitrą; dar per šešiasdešimt (60) dienų šie du arbitrai turėtų paskirti trečiąjį arbitrą. Jei per sutartą laiką viena iš susitariančiųjų šalių arbitro nepaskiria arba jei per tą laiką nepaskiriamas trečiasis arbitras, kiekviena susitariančioji šalis gali prašyti Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos tarybos pirmininko paskirti arbitrą ar arbitrus;
 - (b) pagal a punktą paskirtas trečiasis arbitras, kuris turėtų būti trečiosios valstybės pilietis, eina arbitrų kolegijos pirmininko pareigas;
 - (c) arbitrų kolegija susitaria dėl darbo tvarkos taisyklių ir,
 - (d) arbitrų kolegijai priėmus galutinį sprendimą, pradines arbitražo išlaidas susitariančiosios šalys pasidalija per pusę.
3. Susitariančiosios šalies prašymu arbitrų kolegija gali nurodyti kitai susitariančiajai šaliai įgyvendinti laikinas taisomąsias priemones, kol bus priimtas galutinis arbitrų kolegijos sprendimas.
4. Visi laikini ar galutiniai arbitrų kolegijos sprendimai susitariančiosioms šalims yra privalomi.

5. Jei viena iš susitariančiųjų šalių per trisdešimt (30) dienų nuo pranešimo apie minėtąjį sprendimą paskelbimo nepradeda vykdyti pagal šio straipsnio nuostatas priimto arbitrų kolegijos sprendimo, kita susitariančioji šalis gali apriboti, laikinai sustabdyti ar atšaukti sprendimo nesilaikančiai susitariančiajai šaliai pagal šį susitarimą suteiktas teises ar privilegijas tol, kol sprendimo nesilaikoma.

24 STRAIPSNIS

Apsaugos priemonės

1. Susitariančiosios šalys imasi visų reikiamų bendrų ar specialių priemonių, kad įvykdytų savo įsipareigojimus pagal šį susitarimą. Jos užtikrina, kad būtų pasiekti šiame susitarime nustatyti tikslai.
2. Jeigu susitariančioji šalis mano, kad kita susitariančioji šalis nevykdo savo įsipareigojimo pagal šį susitarimą, ji gali imtis reikiamų apsaugos priemonių. Apsaugos priemonės taikomos tik tokiu mastu ir tiek laiko, kiek būtina padėčiai ištaisyti arba užtikrinti, kad nesutriktų šio susitarimo taikymas. Pirmenybė teikiama toms priemonėms, dėl kurių mažiausiai sutrikdomas šio susitarimo taikymas.
3. Apsaugos priemonių ketinanti imtis susitariančioji šalis apie tai jungtiniame komitete nedelsdama praneša kitai susitariančiajai šaliai ir pateikia visą susijusią informaciją.
4. Siekdamas surasti abiem pusėms priimtina sprendimą, susitariančiosios šalys nedelsdamos pradeda konsultacijas jungtiniame komitete.
5. Nepažeisdama šio susitarimo 3 straipsnio (Leidimas) d punkto, 5 straipsnio (Atsisakymas išduoti leidimą, leidimo atšaukimas, galiojimo sustabdymas arba apribojimas) d punkto, taip pat 14 straipsnio (Aviacijos sauga) ir 15 straipsnio (Aviacijos saugumas), suinteresuota susitariančioji šalis apsaugos priemonių gali imtis tik praėjus mėnesiui nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodyto pranešimo dienos, nebent šio straipsnio 4 dalyje nurodyta konsultacijų procedūra būtų baigta iki nustatyto laikotarpio pabaigos.
6. Suinteresuota susitariančioji šalis nedelsdama praneša jungtiniam komitetui apie priemones, kurių ėmėsi, ir pateikia visą susijusią informaciją.
7. Visų priemonių, kurių imtasi pagal šio straipsnio nuostatas, taikymas sustabdomas, kai pažeidimą padariusi susitariančioji šalis ima laikytis šio susitarimo nuostatų.

25 STRAIPSNIS

Ryšys su kitais susitarimais

1. Šio susitarimo nuostatos yra viršesnės už atitinkamas galiojančių dvišalių Moldovos Respublikos ir valstybių narių oro susisiekimo paslaugų susitarimų nuostatas. Tačiau galiojančiomis skrydžių teisėmis, kurios suteiktos pagal tuos dvišalius susitarimus ir kurioms šis susitarimas netaikomas, galima ir toliau naudotis su sąlyga, kad valstybės narės ir jų piliečiai nėra diskriminuojami.

2. Bet kurios susitariančiosios šalies prašymu susitariančiosios šalys konsultuojasi jungtiniame komitete, ar rekomenduoti, kad Moldovos Respublika prisijungtų prie Susitarimo dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės.
3. Jeigu susitariančiosios šalys pasirašo daugiašalį susitarimą arba patvirtina Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos ar kitos tarptautinės organizacijos priimtą sprendimą dėl klausimų, kuriems taikomas šis susitarimas, jos jungtiniame komitete tariaisi, ar siekiant atsižvelgti į tokius pokyčius reikėtų persvarstyti šį susitarimą.

26 STRAIPSNIS

Pakeitimai

1. Jeigu viena iš susitariančiųjų šalių nori iš dalies pakeisti šio susitarimo nuostatas, ji apie tai praneša jungtiniam komitetui.
2. Remdamasis susitariančiosios šalies pateiktu pasiūlymu ir vadovaudamasis šiuo straipsniu, jungtinis komitetas gali bendru sutarimu nuspręsti pakeisti šio susitarimo priedus.
3. Šio susitarimo pakeitimai įsigalioja susitariančiosioms šalims užbaigus atitinkamas vidaus procedūras.
4. Šiuo susitarimu nepažeidžiama susitariančiųjų šalių teisė laikantis nediskriminavimo principo ir šio susitarimo nuostatų vienašališkai priimti naujus arba iš dalies keisti galiojančius oro susisiekimo ar šio susitarimo III priede nurodytos susijusios srities nacionalinius teisės aktus.
5. Jeigu viena iš susitariančiųjų šalių svarsto naujus oro susisiekimo ar šio susitarimo III priede nurodytos susijusios srities teisės aktus arba tokių galiojančių teisės aktų pakeitimus, ji atitinkamai ir, jei įmanoma, apie tai praneša kitai susitariančiajai šaliai. Bet kurios susitariančiosios šalies prašymu jungtiniame komitete tuo klausimu gali būti pasikeičiama nuomonėmis.
6. Susitariančioji šalis reguliariai ir kuo greičiau praneša kitai susitariančiajai šaliai apie priimtus naujus oro susisiekimo ar šio susitarimo III priede nurodytos susijusios srities teisės aktus arba tokių galiojančių teisės aktų pakeitimus. Bet kurios susitariančiosios šalies prašymu jungtiniame komitete per šešiasdešimt (60) dienų po tokio pranešimo pasikeičiama nuomonėmis dėl tokių naujų teisės aktų ar teisės aktų pakeitimų poveikio tinkamam šio susitarimo taikymui.
7. Po šio straipsnio 6 dalyje nurodyto pasikeitimo nuomonėmis jungtinis komitetas:
 - (a) priima sprendimą persvarstyti šio susitarimo III priedą, kad, jei reikia, laikantis abipusiškumo principo, į jį būtų įtrauktas aptariamas naujas teisės aktas ar teisės akto pakeitimas;
 - (b) priima sprendimą, kuriuo nustatoma, kad naujasis teisės aktas ar teisės akto pakeitimas yra suderinamas su šiuo susitarimu, arba

- (c) siekdamas užtikrinti tinkamą šio susitarimo įgyvendinimą, rekomenduoja per pagrįstą laikotarpį priimti kitas priemones.

27 STRAIPSNIS

Nutraukimas

Bet kuri susitariančioji šalis bet kuriuo metu kitai susitariančiajai šaliai gali diplomatiniais kanalais raštu pranešti apie savo sprendimą nutraukti šį susitarimą. Toks pranešimas tuo pačiu metu išsiunčiamas Tarptautinei civilinės aviacijos organizacijai. Šis susitarimas nustoja galioti vidurnaktį Grinvičo laiku Tarptautinės oro transporto asociacijos skrydžių sezono pabaigoje, praėjus metams nuo dienos, kurią pateikiamas raštiškas pranešimas apie nutraukimą, nebent dvišaliu susitariančiųjų šalių susitarimu toks pranešimas būtų atšauktas iki šio laikotarpio pabaigos.

28 STRAIPSNIS

Registravimas Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje ir Jungtinių Tautų sekretoriате

Šiam susitarimui įsigaliojus, susitarimas ir visi jo pakeitimai registruojami Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje ir Jungtinių Tautų sekretoriате pagal Jungtinių Tautų chartijos 102 straipsnį.

29 STRAIPSNIS

Laikinas taikymas ir įsigaliojimas

1. Šis susitarimas įsigalioja praėjus mėnesiui nuo dienos, kai pateikiama paskutinė iš diplomatinų notų, kuriomis pasikeisdamos susitariančiosios šalys patvirtina, kad atliktos visos šio susitarimo įsigaliojimui būtinos procedūros. Tuo tikslu Moldovos Respublika Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretariatui įteikia diplomatinę notą, skirtą Europos Sąjungai ir jos valstybėms narėms, o Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretoriatas Moldovos Respublikai įteikia Europos Sąjungos ir jos valstybių narių diplomatinę notą. Europos Sąjungos ir jos valstybių narių diplomatinėje notoje pateikiamas kiekvienos valstybės narės pranešimas, kuriame patvirtinama, kad užbaigtos šio susitarimo įsigaliojimui būtinos procedūros.
2. Nepažeisdamos šio straipsnio 1 dalies, susitariančiosios šalys susitaria šį susitarimą laikinai taikyti nuo jo pasirašymo dienos, laikydamosi šalyse taikomos tvarkos ir (arba) teisės aktų.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį susitarimą.

Susitarimas sudarytas [vieta] [data] dviem egzemplioriais visomis oficialiomis susitariančiųjų šalių kalbomis. Visi tekstai yra autentiški.

REGULIARIOJO ORO SUSISIEKIMO PASLAUGOS IR NUSTATYTI MARŠRUTAI

1. Susitariančioji šalis kitos susitariančiosios šalies oro vežėjams suteikia teisę teikti oro susisiekimą paslaugas toliau nurodytais maršrutais:
 - (a) jei tai Europos Sąjungos oro vežėjai: bet kuris punktas Europos Sąjungoje – tarpiniai punktai Europos kaimynystės politikos partnerių² teritorijose, Susitarimą dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės pasirašiusiose valstybėse³ arba IV priede išvardytose valstybėse – bet kuris punktas Moldovos Respublikoje – punktai tų teritorijų ribų;
 - (b) jei tai Moldovos Respublikos oro vežėjai: bet kuris punktas Moldovos Respublikoje – tarpiniai punktai Europos kaimynystės politikos partnerių teritorijose, Susitarimą dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės pasirašiusiose valstybėse arba IV priede išvardytose valstybėse – bet kuris punktas Europos Sąjungoje.
2. Pagal šio priedo 1 dalį teikiamas paslaugas Moldovos Respublikos oro vežėjai pradeda arba baigia teikti Moldovos Respublikos teritorijoje, o Europos Sąjungos oro vežėjai – Europos Sąjungos teritorijoje.
3. Susitariančiųjų šalių oro vežėjai gali savo nuožiūra kai kuriuos arba visus skrydžius vykdyti taip:
 - (a) vykdyti skrydžius viena arba abiem kryptimis,
 - (b) skrydžius, kurių numeriai skirtingi, jungti į vienu orlaiviu vykdomą skrydį,
 - (c) vykdyti skrydžius į tarpinius punktus ir punktus už susitariančiųjų šalių teritorijų ribų, kaip nurodyta šio priedo 2 dalyje, taip pat į susitariančiųjų šalių teritorijose esančius punktus bet kuria tvarka ir pasirinkus bet koki jų derinį,
 - (d) nesileisti tam tikrame punkte ar punktuose,
 - (e) bet kuriame punkte perlaipinti keleivius ir perkrauti krovinius iš bet kurio jiems priklausančio orlaivio į bet kurią kitą jiems priklausančią orlaivį,
 - (f) trumpam nutūpti bet kuriame susitariančiųjų šalių teritorijoje arba už jos ribų esančiame punkte,

² Europos kaimynystės politikos partneriai – tai Alžyras, Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Egiptas, Gruzija, Izraelis, Jordanija, Libanas, Libija, Marokas, Okupuotoji Palestinos Teritorija, Sirija, Tunisas ir Ukraina; šiuo atveju prie jų nepriskiriama Moldovos Respublika.

³ Susitarimą dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės pasirašiusios valstybės – tai valstybės, pasirašiusios daugiašalį susitarimą dėl Europos bendrosios aviacijos erdvės sukūrimo. Susitarimo pasirašymo dieną tai buvo: Europos Sąjungos valstybės narės, Albanijos Respublika, Bosnija ir Hercegovina, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Islandijos Respublika, Juodkalnijos Respublika, Kroatijos Respublika, Norvegijos Karalystė, Serbijos Respublika ir Kosovas pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244.

(g) per kitos susitariančiosios šalies teritoriją tranzitu vežti keleivius ir krovinius, ir

(h) tuo pačiu orlaiviu vežti keleivius ir krovinius, neatsižvelgiant į tai, iš kur jie vežami.

4. Atsižvelgiant į komercinės rinkos sąlygas, susitariančiosios šalys kiekvienam oro vežėjui leidžia nuspręsti dėl siūlomų tarptautinių oro susisiekimo paslaugų teikimo dažnumo ir keleivių vietų skaičiaus. Pripažindamos šią teisę, susitariančiosios šalys vienašališkai neapriboja keleivių skaičiaus ar krovinių kiekio, paslaugų teikimo dažnumo ar reguliarumo, taip pat nenustato, kokio tipo ar tipų orlaivius gali naudoti kitos susitariančiosios šalies oro vežėjai, nebent tai būtų daroma su mutine susijusiais tikslais, dėl techninių, eksploatacinių, aplinkos ar sveikatos apsaugos priežasčių arba taikant šio susitarimo 8 straipsnį (Konkurencijos užtikrinimas).
5. Susitariančiųjų šalių oro vežėjai gali vykdyti skrydžius, įskaitant skrydžius pagal bendro kodo susitarimus, į bet kurį trečiojoje valstybėje esantį punktą, kuris nėra įtrauktas į nustatytus maršrutus, jeigu jie nesinaudoja penktosios laisvės teisėmis.
6. Šis priedas taikomas atsižvelgiant į šio susitarimo II priedo 2 dalies nuostatas ir į toje dalyje numatomų teisių taikymo srities praplėtimą.

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

1. Europos Sąjunga atlieka vertinimą, kaip Moldovos Respublika įgyvendina ir taiko visas šio susitarimo III priede nurodytų oro susisiekimui taikomų Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas, išskyrus šio susitarimo III priedo D dalyje nurodytus su saugumu susijusius teisės aktus, o toks vertinimas tvirtinamas jungtinio komiteto sprendimu. Toks vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per dvejus metus nuo susitarimo įsigaliojimo.
2. Nepaisant šio susitarimo I priedo nuostatų, kol nebus priimtas šio susitarimo II priedo 1 dalyje nurodytas sprendimas, abiejų susitariančiųjų šalių oro vežėjams, teikiantiems šiame susitarime nustatytas reguliariojo oro susisiekimą paslaugas ir vykdančiams skrydžius nustatytais maršrutais, nesuteikiama teisė naudotis penktąja laisve, išskyrus pagal dvišalius Moldovos Respublikos ir Europos Sąjungos valstybių narių susitarimus suteiktomis teisėmis, o Moldovos Respublikos oro vežėjai šia teise negali naudotis ir vykdydami skrydžius tarp Europos Sąjungos teritorijoje esančių punktų.

Kai bus priimtas II priedo 1 dalyje nurodytas sprendimas, abiejų susitariančiųjų šalių oro vežėjai turės teisę naudotis penktąja laisve, o Moldovos Respublikos oro vežėjai šia teise galės naudotis ir vykdydami skrydžius tarp Europos Sąjungos teritorijoje esančių punktų.
3. Europos Sąjunga atlieka vertinimą, kaip Moldovos Respublika įgyvendina aviacijos saugumo teisės aktus, ir toks vertinimas tvirtinamas jungtinio komiteto sprendimu. Toks vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per trejus metus nuo šio susitarimo įsigaliojimo. Iki tol Moldovos Respublika įgyvendina Europos civilinės aviacijos konferencijos 30 dokumentą.
4. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, šio susitarimo III priedo D dalyje nurodytų su saugumu susijusių teisės aktų konfidencialiosios dalys pagal susitarimą dėl keitimosi neskelbtina saugumo informacija, įskaitant ES įslaptintą informaciją, pateikiamos atitinkamai Moldovos Respublikos institucijai.
5. Gali būti reguliariai vertinama, kaip Moldovos Respublika palaipsniui įgyvendina visus šio susitarimo III priede nurodytus oro susisiekimui taikomus Europos Sąjungos teisės aktus. Vertinimus, bendradarbiaudama su Moldovos Respublika, vykdo Europos Sąjunga.
6. Nuo šio priedo 1 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos Moldovos Respublika taiko licencijų vykdyti oro susisiekimą išdavimo taisykles, kurios yra iš esmės tapačios 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimą paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių II skyriuje pateiktoms taisyklėms. Jungtiniam komitetui patvirtinus, kad Moldovos Respublika taiko visas tokias licencijų vykdyti oro susisiekimą išdavimo taisykles, Europos Sąjungos kompetentingos institucijos pradeda taikyti šio susitarimo 4 straipsnio nuostatas dėl Moldovos Respublikos kompetentingų institucijų suteikto tinkamumo ir (arba) nacionalinės priklausomybės patvirtinimo abipusio pripažinimo.

7. Nepažeidžiant jungtinio komiteto sprendimo arba 24 straipsnio (Apsaugos priemonės), orlaivio, kuris susitarimo pasirašymo dieną yra įtrauktas į Moldovos Respublikos registrą ir yra naudojamas veiklos vykdytojų, kurių teisės aktais nustatyta kontrolę vykdo Moldovos Respublika, ir kuriam pagal šio susitarimo III priedo C dalyje nurodytus atitinkamus ES teisės aktus neišduotas tipo pažymėjimas, kontrolė, už kurią atsako Moldovos Respublikos kompetentingos institucijos, gali būti vykdoma pagal taikomus Moldovos Respublikos nacionalinius saugos reikalavimus ne vėliau kaip iki:

- (a) 2017 m. sausio 1 d. – tam tikrų lėktuvų, kuriais vežami tik kroviniai, atveju,
- (b) 2022 m. gruodžio 31 d. – tam tikrų sraigtasparnių, kuriais pagal atitinkamų vežėjų veiklos sertifikatų vykdomi skrydžiai, kurių tikslas – paieška ir gelbėjimas, aviacijos darbai, mokymas, ekstremaliųjų situacijų valdymas ir žemės ūkio reikmės, taip pat humanitariniai skrydžiai,

jeigu orlaiviai atitinka pagal Konvenciją nustatytus tarptautinius aviacijos saugos standartus. Eksploatuojant tokius orlaivius nesinaudojama jokiais pagal šį susitarimą suteikiamomis teisėmis ir jais nevykdomi skrydžiai oro susisiektimo maršrutais į Europos Sąjungą, iš jos ir jos teritorijoje.

Pirmiau nurodytu pereinamuoju laikotarpiu iki 2017 m. sausio 1 d. Moldovos Respublikoje užregistruotų orlaivių, kuriems pagal atitinkamus ES teisės aktus neišduotas tipo pažymėjimas, skaičius neviršija 53, po 2017 m. sausio 1 d. šis skaičius neviršija 36, o ne vėliau kaip iki 2022 m. gruodžio 31 d. šių orlaivių eksploatavimas palaipsniui visiškai nutraukiamas.

(Reguliariai atnaujinamas)

CIVILINEI AVIACIJAI TAIKOMOS TAISYKLĖS

Jeigu šiame priede arba šio susitarimo II priede (Pereinamojo laikotarpio nuostatos) nenustatyta kitaip, toliau nurodytų teisės aktų nuostatos taikomos laikantis šio susitarimo. Prireikus toliau nurodoma, kaip konkrečiai pritaikomas kiekvienas teisės aktas.

A. Patekimas į rinką ir susiję klausimai

Nr. 95/93

1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpinių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių

su pakeitimais, padarytais:

- 2002 m. gegužės 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 894/2002, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 95/93,
- 2003 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1554/2003, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 95/93,
- 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 793/2004, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 95/93,
- 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 545/2009.

Taikomos nuostatos: 1–12 straipsniai, 14 straipsnis ir 14a straipsnio 2 dalis.

Taikant 12 straipsnio 2 dalį, terminas „Komisija“ suprantamas kaip „jungtinis komitetas“.

Nr. 96/67

1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką.

Taikomos nuostatos: 1–25 straipsniai ir priedas.

Taikant 10 straipsnį, terminas „valstybės narės“ suprantamas kaip „Europos Sąjungos valstybės narės“.

Taikant 20 straipsnio 2 dalį, terminas „Komisija“ suprantamas kaip „jungtinis komitetas“.

Nr. 785/2004

2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 785/2004 dėl draudimo reikalavimų oro vežėjams ir orlaivių naudotojams

Taikomos nuostatos: 1–8 straipsniai ir 10 straipsnio 2 dalis.

Nr. 12/2009

2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/12/EB dėl oro uostų mokesčių

Taikomos nuostatos: 1–12 straipsniai.

B. Oro eismo valdymas

Nr. 549/2004

2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004, nustatantis bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (Pagrindų reglamentas)

Taikomos nuostatos: 1–4, 6 ir 9–14 straipsniai.

Nr. 550/2004

2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/2004 dėl oro navigacijos paslaugų teikimo bendrame Europos danguje (Paslaugų teikimo reglamentas)

Taikomos nuostatos: 1–19 straipsniai, I ir II priedai.

Nr. 551/2004

2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo (Oro erdvės reglamentas)

Taikomos nuostatos: 1–11 straipsniai.

Nr. 552/2004

2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (Sąveikos reglamentas)

Taikomos nuostatos: 1–12 straipsniai, I–V priedai.

Nr. 2096/2005

2005 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2096/2005, nustatantis bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus,

su pakeitimais, padarytais:

- 2007 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1315/2007 dėl oro eismo valdymo saugos priežiūros, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2096/2005,

- 2008 m. gegužės 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 482/2008, kuriuo nustatoma oro navigacijos paslaugų teikėjų diegtina programinės įrangos saugos užtikrinimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 2096/2005 II priedas,
- 2008 m. liepos 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 668/2008, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 2096/2005, nustatančio bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus, II–V priedų darbo metodų ir standartinių veiklos procedūrų nuostatos

Taikomos nuostatos: 1–9 straipsniai, I–V priedai.

Nr. 2150/2005

2005 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2150/2005, nustatantis lankstaus oro erdvės naudojimo bendrąsias taisykles

Nr. 730/2006

2006 m. gegužės 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 730/2006 dėl oro erdvės klasifikavimo ir skrydžių pagal regimųjų skrydžių taisykles vykdymo (RST) virš 195 skrydžių lygio

Nr. 1794/2006

2006 m. gruodžio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1794/2006, nustatantis bendrąją mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistemą

Nr. 1033/2006

2006 m. liepos 4 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1033/2006, nustatantis bendro Europos dangaus priešskrydinio etapo skrydžių planų procedūrų reikalavimus

Nr. 1032/2006

2006 m. liepos 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1032/2006, nustatantis automatinį sistemų, kurias skrydžių valdymo tarnybos naudoja keisdamosi skrydžio duomenimis, perduodamos pranešimus, derindamos ir vienos kitai perduodamos skrydžių valdymą, reikalavimus

Nr. 219/2007

2007 m. vasario 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 219/2007 dėl bendros įmonės naujos kartos Europos oro eismo vadybos sistemai (SESAR) sukurti įsteigimo

Taikomos nuostatos: 1 straipsnio 1–2 ir 5–7 dalys, 2 ir 3 straipsniai, 4 straipsnio 1 dalis, priedas.

Nr. 633/2007

2007 m. birželio 7 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 633/2007, nustatantis pranešimo apie skrydžio duomenis ir paskaičiuotąjį laiką perdavimo protokolo, naudojamo pranešti,

koordinuoti ir perduoti skrydžių valdymui iš vienos skrydžių valdymo tarnybos į kitą, taikymo reikalavimus

Taikomos nuostatos: 1–7 straipsniai, 8 straipsnio antras ir trečias sakiniai, I–IV priedai

Nr. 1265/2007

2007 m. spalio 26 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1265/2007, nustatantis oro–žemės kalbinio ryšio kanalų, naudojamų bendrame Europos danguje, išskirstymo reikalavimus

Taikomos nuostatos: 1–9 straipsniai, I–IV priedai.

Nr. 1315/2007

2007 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1315/2007 dėl oro eismo valdymo saugos priežiūros, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2096/2005

Taikomos nuostatos: 1–15 straipsniai.

Nr. 482/2008

2008 m. gegužės 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 482/2008, kuriuo nustatoma oro navigacijos paslaugų teikėjų diegtina programinės įrangos saugos užtikrinimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 2096/2005 II priedas

Taikomos nuostatos: 1–5 straipsniai, I ir II priedai.

Nr. 668/2008

2008 m. liepos 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 668/2008, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 2096/2005, nustatančio bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus, II–V priedų darbo metodų ir standartinių veiklos procedūrų nuostatos

Taikomos nuostatos: 1 ir 2 straipsniai.

Nr. 1361/2008

2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1361/2008, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 219/2007 dėl bendros įmonės naujos kartos Europos oro eismo vadybos sistemai (SESAR) sukurti įsteigimo

Taikomos nuostatos: 1–5 straipsniai (išskyrus 1 straipsnio 6 dalį), priedas (išskyrus 11 ir 12 punktus).

Nr. 29/2009

2009 m. sausio 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 29/2009, nustatantis bendro Europos dangaus duomenų ryšio paslaugų reikalavimus

Taikomos nuostatos: 1–15 straipsniai, I–VII priedai.

Nr. 30/2009

2009 m. sausio 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 30/2009, iš dalies keičiantis Reglamente (EB) Nr. 1032/2006 nustatytus automatinių sistemų, kurias skrydžių valdymo tarnybos naudoja keisdamosi skrydžio duomenimis, reikalavimus

Taikomos nuostatos: 1 ir 2 straipsniai, priedas.

Nr. 262/2009

2009 m. kovo 30 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 262/2009, kuriuo nustatomi suderinto S režimo užklausiklio kodų skyrimo ir naudojimo bendrame Europos danguje reikalavimai

Taikomos nuostatos: 1–13 straipsniai, I–III priedai.

Nr. 1070/2009

2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1070/2009, iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 549/2004, (EB) Nr. 550/2004, (EB) Nr. 551/2004 ir (EB) Nr. 552/2004, kad būtų pagerintas Europos aviacijos sistemos veikimas ir tvarumas

Taikomos nuostatos: 1–5 straipsniai, išskyrus 1 straipsnio 4 dalį.

Nr. 1108/2009

2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1108/2009, iš dalies keičiantis Reglamento (EB) Nr. 216/2008 nuostatas dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų bei panaikinantis Direktyvą 2006/23/EB

Nr. 73/2010

2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 73/2010, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai

Nr. 255/2010

2010 m. kovo 25 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 255/2010, kuriuo nustatomos bendrosios oro eismo srautų valdymo taisyklės

Nr. 691/2010

2010 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 691/2010, kuriuo nustatomas oro navigacijos paslaugų teikimo ir tinklo funkcijų veiklos rezultatų planas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2096/2005, nustatantis bendruosius oro navigacijos paslaugų teikimo reikalavimus

Nr. 929/2010

2010 m. spalio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 929/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1033/2006 dėl jo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytų ICAO nuostatų

Nr. 1191/2010

2010 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1191/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1794/2006, nustatantis bendrąją mokesčių už oro navigacijos paslaugas sistemą

2011 m. vasario 21 d. Komisijos sprendimas dėl 2012–2014 m. visos Europos Sąjungos oro navigacijos paslaugų teikimo veiklos rezultatų tikslų ir išpėjamųjų ribų nustatymo (2011/121/ES)

Nr. 176/2011

2011 m. vasario 24 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 176/2011 dėl informacijos, pateiktinos prieš nustatant ir keičiant funkcinį oro erdvės bloką

Nr. 283/2011

2011 m. kovo 22 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 283/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 633/2007 nuostatos dėl 7 straipsnyje nurodytų pereinamojo laikotarpio priemonių

2011 m. gegužės 20 d. Komisijos sprendimas dėl išimčių pagal Komisijos Reglamentas (EB) Nr. 29/2009 dėl bendro Europos dangaus duomenų ryšio paslaugų 14 straipsnį taikymo

Nr. 677/2011

2011 m. liepos 7 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 677/2011, kuriuo nustatomos išsamios oro eismo valdymo (OEV) tinklo funkcijų vykdymo taisyklės ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 691/2010

2011 m. liepos 7 d. Komisijos sprendimas C(2011) 4130 galutinis dėl tinklo valdytojo paskyrimo bendro Europos dangaus oro eismo valdymo (OEV) tinklo funkcijoms vykdyti

Nr. 805/2011

2011 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomos išsamios skrydžių vadovų licencijų ir tam tikrų pažymėjimų taisyklės

C. Aviacijos sauga

Nr. 3922/91

1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje

su pakeitimais, padarytais:

- 1996 m. lapkričio 13 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2176/96, su mokslo ir technikos pažanga suderinančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91,

- 1999 m. gegužės 25 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1069/1999, su mokslo ir technikos pažanga suderinančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91,
- 2000 m. gruodžio 28 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2871/2000, su mokslo ir technikos pažanga suderinančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje,
- 2006 m. gruodžio 12 d. Reglamentu (EB) Nr. 1899/2006 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje,
- 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1900/2006, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje,
- 2007 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 8/2008, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 dėl bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos, taikomų komerciniam vežimui orlaiviais,
- 2008 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 859/2008, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 nuostatas dėl bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos, taikomų komerciniam vežimui orlaiviais.

Taikomos nuostatos: 1–10, 12 ir 13 straipsniai, išskyrus 4 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnio 2 dalį (antrą sakinį), I–III priedai.

Taikant 12 straipsnį, terminas „valstybės narės“ suprantamas kaip „Europos Sąjungos valstybės narės“.

Nr. 216/2008

2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB

Taikomos nuostatos: 1–68 straipsniai, išskyrus 65 straipsnį, 69 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, 69 straipsnio 4 dalis, I–VI priedai.

Su pakeitimais, padarytais:

2009 m. liepos 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 690/2009, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB,

2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1108/2009, iš dalies keičiančiu Reglamentu (EB) Nr. 216/2008 nuostatas dėl aerodromų, oro eismo valdymo ir oro navigacijos paslaugų bei panaikinančiu Direktyvą 2006/23/EB.

Taikomos nuostatos: 1–3 straipsniai, išskyrus pagal Reglamento (EB) Nr. 1108/2009 1 straipsnio 7 dalį įterptą 8a straipsnio 5 dalį, 8b straipsnio 6 dalį ir 8c straipsnio 10 dalį, priedas.

Nr. 996/2010

2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 dėl civilinės aviacijos avarijų ir incidentų tyrimo ir prevencijos, kuriuo panaikinama Direktyva 94/56/EB

Nr. 42/2003

2003 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB dėl civilinės aviacijos įvykių pranešimų

Taikomos nuostatos: 1–11 straipsniai, I ir II priedai.

Nr. 1321/2007

2007 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1321/2007, nustatantis įgyvendinimo taisykles, pagal kurias centrinėje saugykloje integruojama civilinės aviacijos įvykių informacija, kuria keičiamasi pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/42/EB

Taikomos nuostatos: 1–4 straipsniai.

Nr. 1330/2007

2007 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1330/2007, nustatantis informacijos apie civilinės aviacijos įvykius, nurodytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/42/EB 7 straipsnio 2 dalyje, suinteresuotosioms šalims skleidimo taisyklių taikymą

Taikomos nuostatos: 1–10 straipsniai, I ir II priedai.

Nr. 1702/2003

2003 m. rugsėjo 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1702/2003, nustatantis orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles,

su pakeitimais, padarytais:

- 2005 m. kovo 7 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 381/2005, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1702/2003,
- 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 706/2006, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1702/2003 dėl laikotarpio, kuriuo valstybės narės gali išduoti ribotos galiojimo trukmės patvirtinimus,
- 2007 m. kovo 28 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 335/2007, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1702/2003 dėl orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą įgyvendinančių taisyklių,
- 2007 m. kovo 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 375/2007, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1702/2003, nustatantį orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų

išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles,

- 2008 m. kovo 28 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 287/2008 dėl Reglamento (EB) Nr. 1702/2003 2c straipsnio 3 dalyje nurodyto galiojimo laikotarpio pratęsimo,
- 2008 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1057/2008, iš dalies keičiančiu Reglamento (EB) Nr. 1702/2003 I priedo II priedėlį dėl tinkamumo skraidyti patikros pažymėjimo (EASA 15a forma),
- 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1194/2009, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 1702/2003, nustatantį orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles

Pastaba. Pataisytas, atlikus 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1194/2009, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1702/2003, nustatantį orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles, klaidų ištaisymą (OL L 321, 2009 12 8).

Taikomos nuostatos: 1–4 straipsniai, priedas. Šiame reglamente nurodytus pereinamuosius laikotarpius nustato jungtinis komitetas.

Nr. 2042/2003

2003 m. lapkričio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo

su pakeitimais, padarytais:

- 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 707/2006, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 2042/2003 dėl nustatytos trukmės patvirtinimų ir I bei III priedų,
- 2007 m. kovo 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 376/2007, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti, ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo,
- 2008 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1056/2008, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo,
- Komisijos reglamentu (ES) Nr. 127/2010, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 2042/2003 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo

Taikomos nuostatos: 1–6 straipsniai, I–IV priedai.

Nr. 104/2004

2004 m. sausio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 104/2004, nustatantis taisykles dėl Europos aviacijos saugos agentūros Apeliacinės valdybos organizacijos ir sudėties

Taikomos nuostatos: 1–7 straipsniai ir priedas.

Nr. 593/2007

2007 m. gegužės 31 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 593/2007 dėl Europos aviacijos saugos agentūros renkamų mokesčių ir rinkliavų

su pakeitimais, padarytais:

2008 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1356/2008, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 593/2007 dėl Europos aviacijos saugos agentūros renkamų mokesčių ir rinkliavų

Taikomos nuostatos: 1–12 straipsniai, 14 straipsnio 2 dalis ir priedas.

Nr. 736/2006

2006 m. gegužės 16 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 736/2006 dėl Europos aviacijos saugos agentūros darbo metodų vykdančios standartizacijos patikrinimus

Taikomos nuostatos: 1–18 straipsniai.

Nr. 768/2006

2006 m. gegužės 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 768/2006, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/36/EB informacijos apie Bendrijos oro uostais besinaudojančių orlaivių saugą rinkimo ir keitimosi ta informacija bei informacijos sistemos valdymo atžvilgiu

Taikomos nuostatos: 1–5 straipsniai.

Nr. 2111/2005

2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę bei panaikinantį Direktyvos 2004/36/EB 9 straipsnį

Taikomos nuostatos: 1–13 straipsniai ir priedas.

2006 m. kovo 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 473/2006, nustatantis oro vežėjų, kuriems galioja Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2111/2005 II skyriuje nurodytas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo taikymo taisykles

Taikomos nuostatos: 1–6 straipsniai, A–C priedai.

2006 m. kovo 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 474/2006, sudarantis oro vežėjų, kuriems taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2111/2005 II skyriuje nurodytas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašą, su vėlesniais pakeitimais

Taikomos nuostatos: 1–3 straipsniai, A ir B priedai.

D. Aviacijos saugumas

Pagrindų reglamentas

Nr. 300/2008

2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002

Taikomos nuostatos: 1–18 ir 21 straipsniai, priedas.

Papildomas reglamentas

Nr. 272/2009

2009 m. balandžio 2 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 272/2009, kuriuo papildomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 priede nustatyti bendrieji pagrindiniai civilinės aviacijos saugumo standartai,

su pakeitimais, padarytais:

- 2011 m. liepos 22 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 720/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 272/2009, kuriuo papildomi bendrieji pagrindiniai civilinės aviacijos saugumo standartai, nuostatos dėl laipsniško skysčių, aerozolių ir gelių tikrinimo įvedimo ES oro uostuose

Nr. 1254/2009

2009 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1254/2009, kuriuo nustatomi kriterijai, kurių laikydamosi valstybės narės gali netaikyti bendrųjų pagrindinių civilinės aviacijos saugumo standartų ir imtis alternatyvių saugumo priemonių

Nr. 18/2010

2010 m. sausio 8 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 18/2010, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 nuostatas dėl nacionalinių civilinės aviacijos saugumo kokybės kontrolės programų reikalavimų

Įgyvendinimo reglamentas

Nr. 72/2010

2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 72/2010, kuriuo nustatoma Komisijos atliekamų patikrinimų aviacijos saugumo srityje tvarka

Nr. 185/2010

2010 m. kovo 4 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti,

su pakeitimais, padarytais:

- 2010 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 357/2010, kuriuo iš dalies keičiamas 2010 m. kovo 4 d. Reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti,
- 2010 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 358/2010, kuriuo iš dalies keičiamas 2010 m. kovo 4 d. Reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti,
- 2010 m. birželio 30 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 573/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti,
- 2010 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 983/2010, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti,
- 2011 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 334/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti.

2010 m. balandžio 13 d. Komisijos sprendimas 2010/774/ES, kuriuo nustatomos visapusiškos bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti skirtos priemonės, kuriose pateikiama Reglamento (EB) Nr. 300/2008 18 straipsnio a punkte nurodyta informacija (*poreikis žinoti aviacijos saugumo priemones*),

su pakeitimais, padarytais:

- 2010 m. balandžio 23 d. Komisijos sprendimu 2010/2604/ES, kuriuo iš dalies keičiamas 2010 m. balandžio 13 d. Komisijos sprendimas 2010/774/ES, kuriuo nustatomos visapusiškos bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti skirtos priemonės, kuriose pateikiama Reglamento (EB) Nr. 300/2008 18 straipsnio a punkte nurodyta informacija (*skysčių, aerozolių ir gelių, taip pat saugiųjų maišelių, kurių pažeidimus galima nustatyti, atsargų apsauga*),

- 2010 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimu 2010/3572/ES, kuriuo iš dalies keičiamas 2010 m. balandžio 13 d. Komisijos sprendimas 2010/774/ES, kuriuo nustatomos visapusiškos bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti skirtos priemonės, kuriose pateikiama Reglamento (EB) Nr. 300/2008 18 straipsnio a punkte nurodyta informacija (*sprogmenis užuodžiantys šunys*),
- 2010 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimu 2010/9139/ES, kuriuo iš dalies keičiamas 2010 m. balandžio 13 d. Komisijos sprendimas 2010/774/ES, kuriuo nustatomos visapusiškos bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti skirtos priemonės, kuriose pateikiama Reglamento (EB) Nr. 300/2008 18 straipsnio a punkte nurodyta informacija (*metalo aptikimas kroviniuose*).

E. Aplinka

Nr. 2006/93

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/93/EB dėl lėktuvų, kuriems taikomi Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos antrosios redakcijos 16 priedo I tomo II dalies 3 skyriaus reikalavimai, naudojimo reglamentavimo

Taikomos nuostatos: 1–6 straipsniai, I ir II priedai.

Nr. 2002/30

2002 m. kovo 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/30/EB dėl taisyklių ir tvarkos, reglamentuojančios triukšmingų operacijų apribojimų įvedimą Bendrijos oro uostuose, nustatymo,

iš dalies pakeista arba pritaikyta 2003 ir 2005 m. stojimo aktais.

Taikomos nuostatos: 1–15 straipsniai, I ir II priedai.

Nr. 2002/49

2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo

Taikomos nuostatos: 1–16 straipsniai, I–VI priedai.

F. Socialiniai aspektai

Nr. 2000/79

2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/79/EB dėl Europos aviakompanijų asociacijos (AEA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF), Europos skrydžių įgulų asociacijos (ECA), Europos regioninių aviakompanijų asociacijos (ERA) ir Tarptautinės oro

vežėjų asociacijos (IACA) Europos susitarimo dėl civilinės aviacijos mobiliųjų darbuotojų darbo laiko organizavimo

Taikomos nuostatos: 2 ir 3 straipsniai, priedas.

Nr. 2003/88

2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų

Taikomos nuostatos: 1–19, 21–24 ir 26–29 straipsniai.

G. Vartotojų apsauga

Nr. 90/314

1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų

Taikomos nuostatos: 1–10 straipsniai.

Nr. 95/46

1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo

Taikomos nuostatos: 1–34 straipsniai.

Nr. 2027/97

1997 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2027/97 dėl oro vežėjo atsakomybės nelaimingų atsitikimų atveju su pakeitimais, padarytais:

- 2002 m. gegužės 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 889/2002, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2027/97

Taikomos nuostatos: 1–8 straipsniai.

Nr. 261/2004

2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 295/91

Taikomos nuostatos: 1–17 straipsniai.

Nr. 1107/2006

2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru

Taikomos nuostatos: 1–17 straipsniai, I ir II priedai.

H. Kiti teisės aktai

Nr. 80/2009

2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 80/2009 dėl elgesio su kompiuterinėmis rezervavimo sistemomis kodekso ir panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2299/89

Taikomos nuostatos: 1–18 straipsniai, I ir II priedai.

IV PRIEDAS

3 ir 4 straipsniuose, taip pat I priede nurodytų kitų valstybių sąrašas

1. Islandijos Respublika (pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą),
 2. Lichtenšteino Kunigaikštystė (pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą),
 3. Norvegijos Karalystė (pagal Europos ekonominės erdvės susitarimą),
 4. Šveicarijos Konfederacija (pagal Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą).
-